

วิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลงานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

1.1 ตัวอย่างผลงานของงานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยซึ่งได้แก่ แผ่นพับ เอกสารรูปเล่ม โปสเตอร์ และแผ่นที่จังหวัดต่างๆ

ซึ่งได้รวบรวมจากเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ในบทที่ 3 คือ รวบรวมผลงานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ผลงานเรขศิลป์ที่รวบรวมมานี้ได้รวบรวมเฉพาะผลงานที่ผลิตโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจากส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคเท่านั้น ที่ได้พิมพ์เผยแพร่ตามสำนักงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค นอกจากนี้ยังรวบรวมจากการจัดนิทรรศการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในช่วงปี 2542 ถึงปัจจุบัน ซึ่งประกอบไปด้วย แผ่นพับ จำนวน 29 แบบ, เอกสารรูปเล่ม จำนวน 46 แบบ และโปสเตอร์ จำนวน 16 แบบ การรวบรวมผลงานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นำมาสรุปปัญหาของการออกแบบเรขศิลป์สำหรับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นหัวข้อในการวิเคราะห์และสร้างรูปแบบมาตรฐานต่อไป เป็นการเก็บข้อมูลตัวอย่างงานเรขศิลป์ในช่วงปี 2542 ถึงปัจจุบัน ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคเป็นผู้จัดทำ

1.1.1 แผ่นพับ (Brochure) จำนวน 29 แบบ ดังนี้

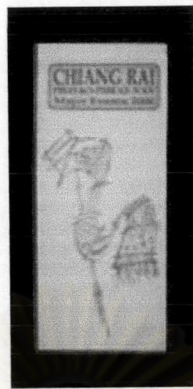
ภาคเหนือ

ภาพที่ 40

ภาพที่ 41

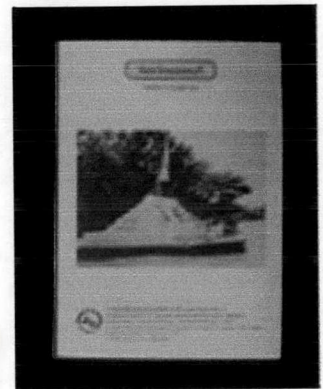

ภาพที่ 42

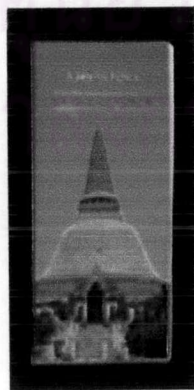
ภาคกลาง

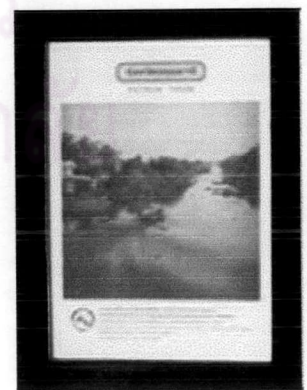
ภาพที่ 43

ภาพที่ 44

ภาพที่ 45

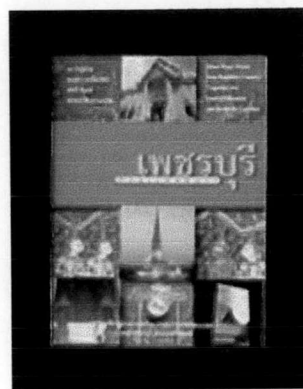

ภาพที่ 46

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 47

ภาพที่ 48

ภาพที่ 49

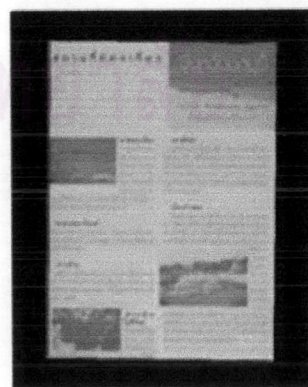
ภาพที่ 50

ภาคตะวันออก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
รณัฒนาวิ

ภาพที่ 51

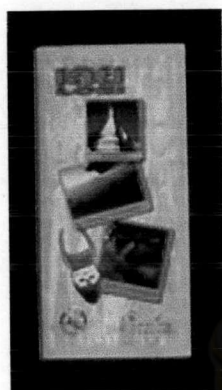

ภาพที่ 52

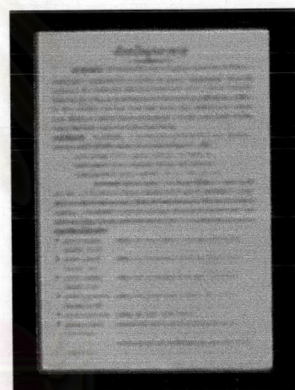

ภาพที่ 53

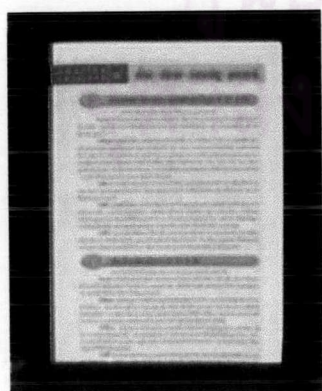
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

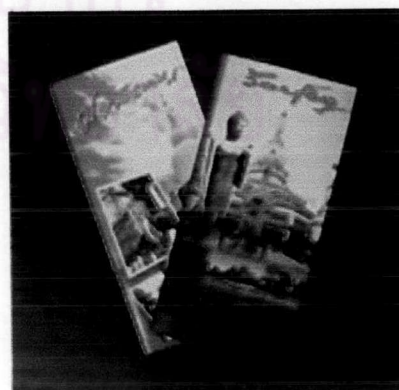
ภาพที่ 54

ภาพที่ 55

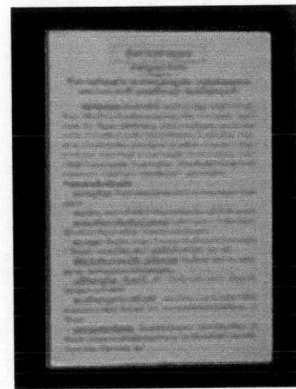
ภาพที่ 56

ภาพที่ 57

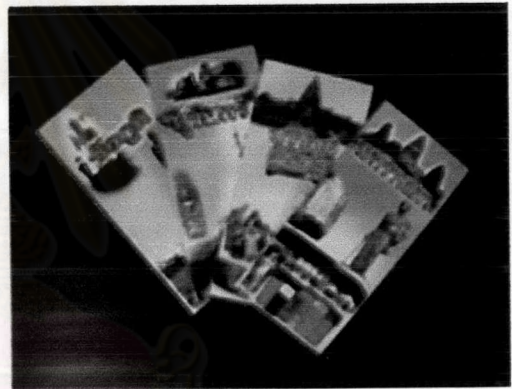
ภาพที่ 58

ภาพที่ 59

ภาพที่ 60

ภาพที่ 61

ภาพที่ 62

ภาพที่ 63

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคใต้

ภาพที่ 64

ภาพที่ 65

ภาพที่ 66

ภาพที่ 67

ภาพที่ 68

ศูนย์วิทยุกระจายเสียง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1.2 เอกสารรูปเล่ม (Booklet) จำนวน 46 แบบ ดังนี้

ภาคเหนือ

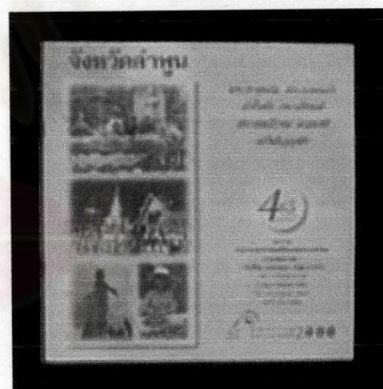
ภาพที่ 69

ภาพที่ 70

ภาพที่ 71

ภาพที่ 72

ภาพที่ 73

ภาพที่ 74

ภาพที่ 75

ภาพที่ 76

ภาพที่ 77

ภาพที่ 78

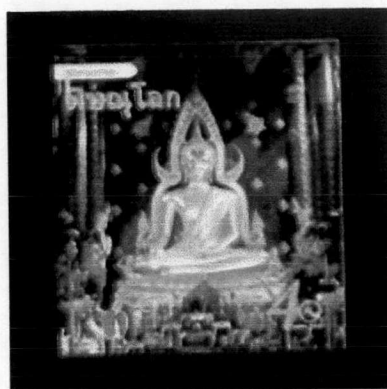
ภาพที่ 79

ภาพที่ 80

ภาพที่ 81

ภาพที่ 82

ภาพที่ 83

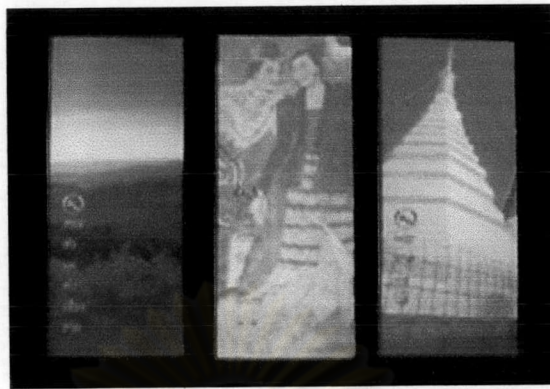
ภาพที่ 84

ภาพที่ 85

ภาพที่ 86

ภาพที่ 87

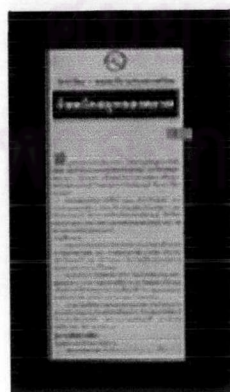
ภาคกลาง

ภาพที่ 88

ภาพที่ 89

ภาพที่ 90

ภาพที่ 91

ภาคตะวันออก

ภาพที่ 92

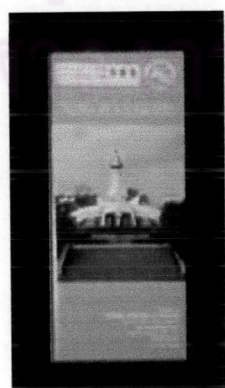

ภาพที่ 93

ภาพที่ 94

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพที่ 95

ภาพที่ 96

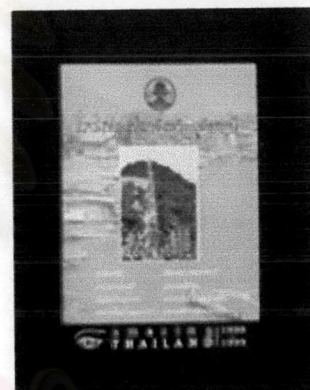
ภาพที่ 97

ภาพที่ 98

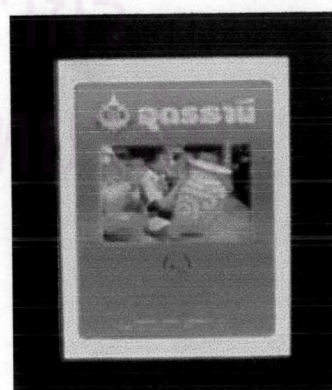
ภาพที่ 99

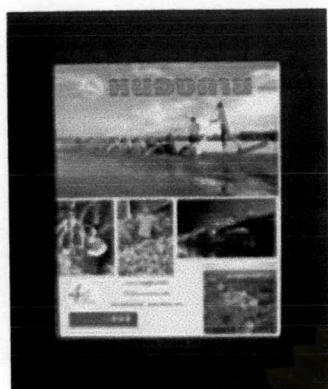
ภาพที่ 100

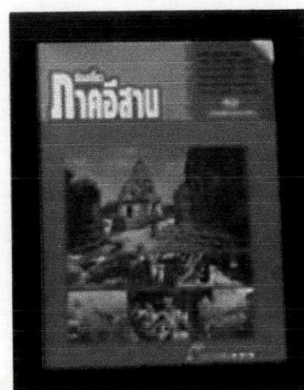
ภาพที่ 101

ภาพที่ 102

ภาพที่ 103

ภาพที่ 104

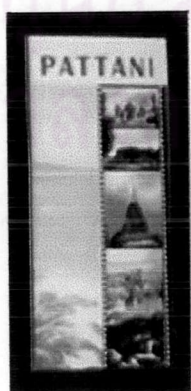
ภาคใต้

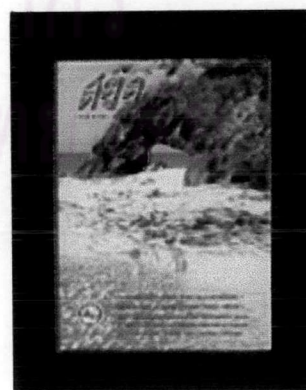
ภาพที่ 105

ภาพที่ 106

ภาพที่ 107

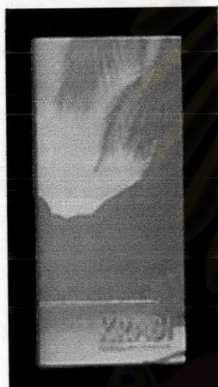
ภาพที่ 108

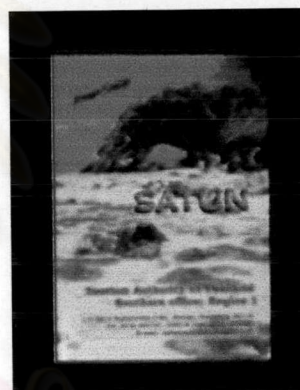
ภาพที่ 109

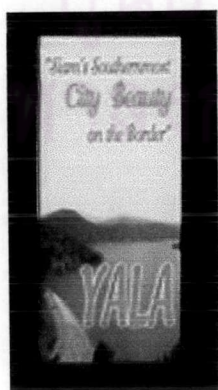
ภาพที่ 110

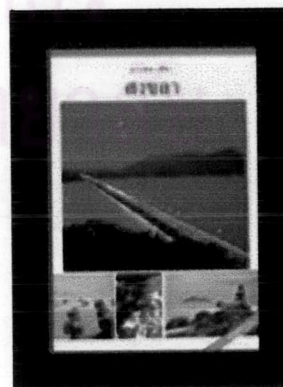
ภาพที่ 111

ภาพที่ 112

ภาพที่ 113

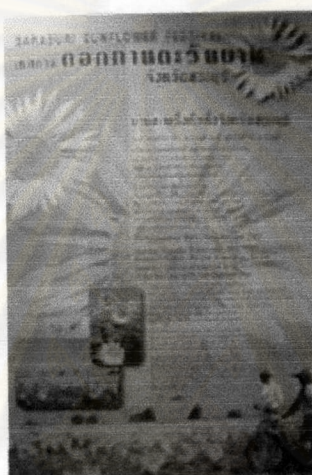
ภาพที่ 114

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬารณ์มหาวิทยาลัย

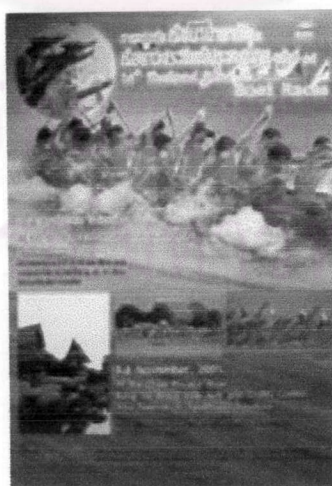
1.1.3 โปสเตอร์ (Poster) จำนวน 23 แบบ ดังนี้

โปสเตอร์ที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดทำขึ้นมี 2 ประเภท คือ โปสเตอร์เทศกาลประเพณีต่างๆ (Festivals Poster) จำนวน 7 แบบ และโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์แต่ละจังหวัด (Sales Poster) จำนวน 16 แบบ ตัวอย่างดังนี้

โปสเตอร์เทศกาลประเพณีต่างๆ (Festivals Poster)

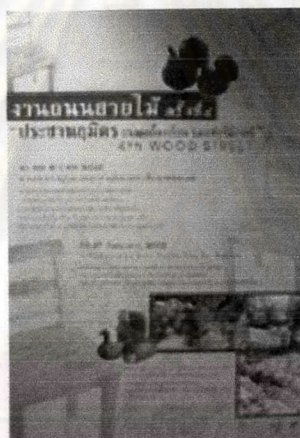
ภาพที่ 115 โปสเตอร์เทศกาลดอกทานตะวันบาน

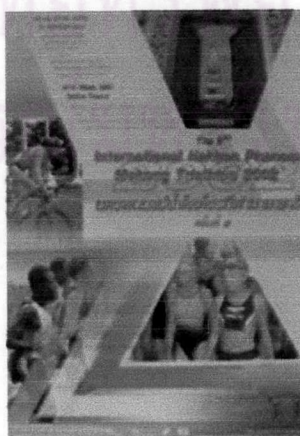
ภาพที่ 116 โปสเตอร์ประเพณีแข่งเรือ

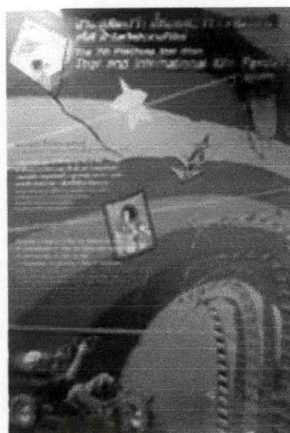
ภาพที่ 117 ไปสเตอร์งานร่มบ่อสร้าง

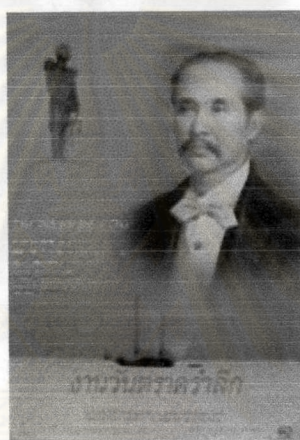
ภาพที่ 118 ไปสเตอร์งานถนนสายไม้

ภาพที่ 119 ไปสเตอร์ไตรกีฬานานาชาติ

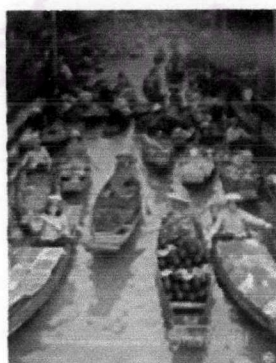

ภาพที่ 120 โปสเตอร์ว่าวไทย

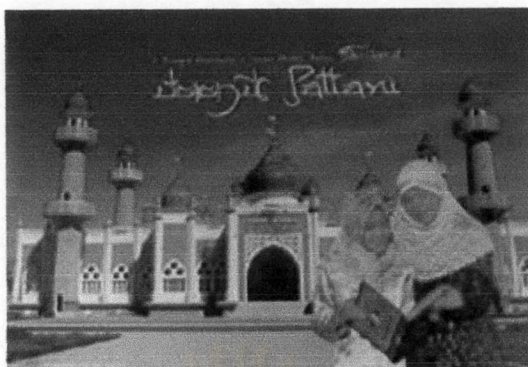

ภาพที่ 121 โปสเตอร์วันตราด

โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์แต่ละจังหวัด (Sales Poster)

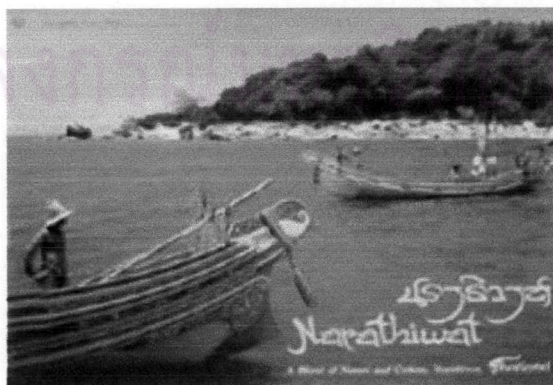
ภาพที่ 122 โปสเตอร์จังหวัดราชบุรี

ภาพที่ 123 ไปสเตอร์จังหวัดปัตตานี

ภาพที่ 124 ไปสเตอร์จังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 125 ไปสเตอร์จังหวัดนราธิวาส

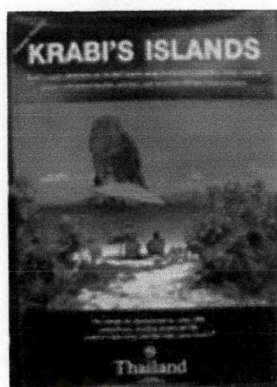
ภาพที่ 126 ไปสเตอร์จังหวัดลพบุรี

ภาพที่ 127 ไปสเตอร์จังหวัดอยุธยา

ภาพที่ 128 ไปสเตอร์จังหวัดอุทัยธานี

ภาพที่ 129 โปสเตอร์จังหวัดกระบี่

ภาพที่ 130 โปสเตอร์จังหวัดกรุงเทพ

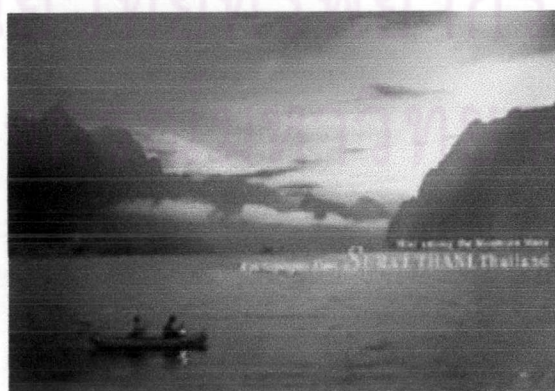
ภาพที่ 131 โปสเตอร์จังหวัดกรุงเทพ

ภาพที่ 132 ไปสเตอร์อุทยานแห่งชาติ

ภาพที่ 133 ไปสเตอร์ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ

ภาพที่ 134 ไปสเตอร์จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ 135 โปสเตอร์ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

ภาพที่ 136 โปสเตอร์ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

ภาพที่ 137 โปสเตอร์ท่องเที่ยววิถีชีวิต

1.1.3 แผนที่ (Map) จำนวน 8 แบบ ดังนี้

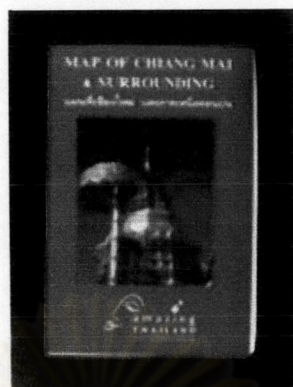
ภาพที่ 138 แผนที่จังหวัดกาญจนบุรี

ภาพที่ 139 แผนที่จังหวัดพะเยา

ภาพที่ 140 แผนที่จังหวัดลพบุรี

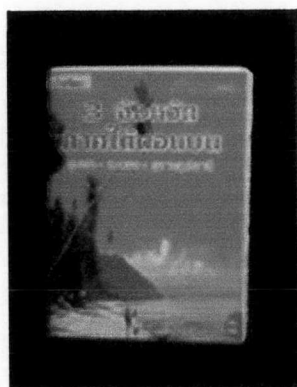
ภาพที่ 141 แผนที่จังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 142 แผนที่จังหวัดอุบลราชธานี

ภาพที่ 143 แผนที่เกาะพะงัน

ภาพที่ 144 แผนที่ 3 จังหวัดภาคใต้

ภาพที่ 145 แผนที่จังหวัดน่าน แพร์ พะเยา เชียงราย

1.2 สำรวจและสรุปปัญหางานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

จากการเก็บข้อมูลตัวอย่างงานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จะพบว่ามีการจัดทำทั้งจากสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานใหญ่และส่วนภูมิภาค ซึ่งในแต่ละสำนักงานส่วนภูมิภาคแต่ละส่วนจะออกแบบโดยไม่อิงกับงานจากส่วนกลาง (สำนักงานใหญ่) ซึ่งงานเรขศิลป์ที่พบจะมีความหลากหลายไม่มีมาตรฐานร่วมกัน ทำให้ไม่มีความเป็นเอกภาพ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความล่าช้าและสิ้นเปลืองงบประมาณเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายสำหรับงานออกแบบในแต่ละครั้งอีกด้วย จากการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ซึ่งประกอบไปด้วยแผ่นพับจำนวน 29 แบบ เอกสารรูปเล่ม 46 แบบ ทำให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นของงานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และนำมาอธิบายถึงรายละเอียดข้อมูลงานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยดังนี้

1.2.1 การใช้ระบบกริด (Grid System)

งานเรขาคณิตของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้แก่ แผ่นพับ และเอกสารรูปเล่ม มีการนำเอาระบบกริดมาใช้โดยส่วนใหญ่ แต่ไม่มีรูปแบบที่แน่นอนในการจัดทำ ดังที่จะเห็นได้จากจำนวนรูปแบบงานเรขาคณิตที่ได้นำเสนอในข้างต้น ซึ่งประกอบไปด้วย จำนวนคอลัมน์ที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ 1 คอลัมน์ ไปจนถึง 6 คอลัมน์กริด ดังนี้

ตารางที่ 2 การคอลัมน์กริดในสื่อประเภทแผ่นพับ

ภาค	คอลัมน์กริด						
	1	2	3	4	5	6	ไม่มี
เหนือ		2					1
กลาง	1		3	4			
ตะวันออก		2					
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4	2			3	1	1
ใต้		2	3				
รวม	5	8	6	4	3	1	2

ตารางที่ 3 การคอลัมน์กริดในสื่อประเภทเอกสารรูปเล่ม

ภาค	คอลัมน์กริด						
	1	2	3	4	5	6	ไม่มี
เหนือ	7	9			2		1
กลาง	2	1				1	
ตะวันออก	1	2					
ตะวันออกเฉียงเหนือ		8	2				
ใต้	4	4			1	1	
รวม	14	24	2		3	2	1

จากตารางที่ 2 และที่ 3 จะเห็นได้ว่าการใช้คอลัมน์กริดในสื่อประเภทแผ่นพับ และเอกสารรูปเล่มของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจะมีความแตกต่างกัน จากตารางจะเห็นว่ามีการใช้คอลัมน์กริดตั้งแต่ 1 คอลัมน์ ไปจนถึง 6 คอลัมน์ หรือไม่มีการใช้คอลัมน์กริดเป็นโครงสร้างในการออกแบบในงานเรขศิลป์ คอลัมน์กริดที่ใช้มากที่สุดจากการรวบรวมข้อมูลตัวอย่างงานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยคือ 2 คอลัมน์กริด

1.2.2 ขนาดของกระดาษ (Format Size)

จากการเก็บข้อมูลจะเห็นได้ว่าขนาดของกระดาษในงานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยนั้นมีความหลากหลายมาก จากการเก็บข้อมูลจะพบขนาดที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยใช้ในงานเรขศิลป์ประเภทแผ่นพับและเอกสารรูปเล่มมีทั้งหมด 18 ขนาด ซึ่งเป็นงาน 2 ประเภทเท่านั้น จะเห็นว่าการกำหนดขนาดของกระดาษยังไม่มีระบบที่แน่นอนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ตารางที่ 4 ขนาดกระดาษของแผ่นพับและเอกสารรูปเล่ม

ขนาดกระดาษ	แผ่นพับ	เอกสารรูปเล่ม	รวม
3.25" x 9	-	1	1
3.75" x 7	-	1	1
3.75" x 8.25"	5	6	11
4" x 7"	1	-	1
4" x 8.25"	6	3	9
4" x 9"	1	-	1
4" x 9.5"	2	3	5
4.25" x 8.25"	1	-	1
4.25" x 9.5"	1	2	3
4.25" x 9.25"	-	2	2
4.25" x 11.75"	5	7	12

5.5" x 8.25"	1	5	6
ขนาดกระดาษ	แผ่นพับ	เอกสารรูปเล่ม	รวม
6" x 8.75"	3	3	6
6.25" x 10.25"	1	-	1
7.25" x 8.25"	-	6	6
7.25" x 9.75"	-	2	2
8.25" x 11.5"	2	7	9
8.75" x 7.25"	-	1	1
รวม	29	49	78

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่าขนาดของแผ่นพับและเอกสารรูปเล่มของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีขนาดที่แตกต่างกันมากถึง 18 ขนาด ซึ่งทำให้ลักษณะงานเรขศิลป์ที่ออกมานั้นไม่มีความเป็นเอกภาพเดียวกัน ขนาดกระดาษที่ใช้ในสื่อประเภทแผ่นพับจากการรวบรวมข้อมูลคือ 4 x 8.25" เอกสารรูปเล่มขนาดที่ใช้มากที่สุดคือ 4.25 x 11.75"

1.2.3 ตัวอักษร (Typography)

การใช้ตัวอักษรในงานเรขศิลป์ประเภทแผ่นพับ และเอกสารรูปเล่มของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ไม่มีการกำหนดรูปแบบตัวอักษรที่แน่นอนตามตัวอย่างในข้างต้น รวมทั้งการกำหนดขนาดของตัวอักษรไม่มีมาตรฐานเดียวกันสังเกตได้จากข้อมูลทั้งใน คำพาดหัวเรื่อง คำพาดหัวรอง และตัวเนื้อหาข้อความจะมีความหลากหลายของการใช้ขนาดตัวอักษรซึ่งมีดังนี้

ตารางที่ 5 ขนาดตัวอักษรคำพาดหัวเรื่อง

พอยต์	แผ่นพับ	เอกสารรูปเล่ม	รวม
4	-	1	1
12	2	-	2
14	1	-	1
16	1	-	1

18	2	-	2
พอยส์	แผ่นพับ	เอกสารรูปเล่ม	รวม
20	1	-	1
22	1	-	1
24	2	1	3
32	-	1	1
36	5	5	10
42	-	1	1
46	1	1	2
48	2	7	9
50	-	5	5
72	-	6	6
80	2	3	5
90	1	1	2
96	1	2	3
100	2	1	3
110	1	-	1
120	-	2	2
126	-	1	1
132	-	1	1
160	-	1	1
189	-	1	1

จากตารางที่ 5 ลักษณะการใช้คำพาดหัวเรื่องมีขนาดการใช้ทั้งสิ้น 26 ขนาด ซึ่งทำให้ลักษณะภาพรวมที่ออกมาแตกต่างกันเป็นอย่างมาก ขนาดคำพาดหัวเรื่องที่ใช้มากที่สุดจากการรวบรวมข้อมูลในสื่อประเภทแผ่นพับ คือ 36 พอยส์ และในสื่อประเภทเอกสารรูปเล่ม คือ 48 พอยส์

ตารางที่ 6 ขนาดตัวอักษรคำพาดหัวรอง

พอยต์	แผ่นพับ	เอกสารรูปเล่ม	รวม
6	3	1	4
7	1	2	3
8	1	3	4
9	-	1	1
10	3	4	7
11	2	1	3
12	2	3	5
14	3	7	10
16	4	3	7
18	2	4	6
19	1	-	1
20	2	4	6
24	1	8	9
30	2	2	4
36	1	-	1
45	-	1	1
50	-	4	4
72	1	-	1

จากตารางที่ 6 ลักษณะการใช้คำพาดหัวรองมีขนาดการใช้ทั้งสิ้น 18 ขนาด ซึ่งทำให้ลักษณะภาพรวมที่ออกมาแตกต่างกันเป็นอย่างมาก ขนาดคำพาดหัวรองที่ใช้มากที่สุดจากการรวบรวมข้อมูลในสื่อประเภทแผ่นพับ คือ 16 พอยต์ และในสื่อประเภทเอกสารรูปเล่ม คือ 24 พอยต์

ตารางที่ 7 ขนาดตัวอักษรข้อความ

พอยต์	แผ่นพับ	เอกสารรูปเล่ม	รวม
4	1	1	2
6	6	10	16
7	-	4	4
8	1	1	2
9	1	2	3
10	1	1	2
11	7	6	13
12	9	18	27
14	2	3	5
16	1	-	1

จากตารางที่ 7 ลักษณะการใช้เนื้อหาข้อความมีขนาดการใช้ทั้งสิ้น 10 ขนาด ซึ่งทำให้ลักษณะภาพรวมที่ออกมาแตกต่างกันเป็นอย่างมาก แต่ขนาดของเนื้อหาข้อความของสื่อประเภทแผ่นพับ และสื่อประเภทเอกสารรูปเล่มมีขนาดเท่ากันที่ใช้มากที่สุด คือ 12 พอยต์

1.2.4 การใช้สี (Color)

ลักษณะการใช้สีในงานเรขศิลป์ประเภทแผ่นพับและเอกสารรูปเล่ม มีการใช้สีในตัวอักษร หรือการใช้สีในลักษณะอื่นในงานเรขศิลป์ แต่ยังไม่มียูนิฟอร์มที่แน่นอนและไม่มีมาตรฐานร่วมกันมีลักษณะการใช้ที่หลากหลายแตกต่างกัน เช่น การใช้สีในตัวอักษร แต่ไม่มีการแบ่งประเภทของชนิดข้อมูล หรือการใช้สีเพื่อตกแต่งก็ไม่มีการแบ่งประเภทหรือมีความหมายร่วมกันในการใช้สีเพื่อจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่งดังจะเห็นได้จากข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญต่อไปในเรื่องการแบ่งประเภทโดยการใช้สีในลักษณะต่างๆ

ตารางที่ 8 ลักษณะการใช้สีของแผ่นพับและเอกสารรูปเล่ม

การใช้สี	แผ่นพับ		เอกสารรูปเล่ม	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
หัวข้อ	13	16	13	33
ตัวอักษร	13	16	16	30
แถบสี	21	8	32	14
รวม	47	40	61	77

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่าลักษณะการใช้สีในหัวข้อต่างๆ ส่วนใหญ่จะไม่มีแถบสีเพื่อแยกประเภทหัวข้อ รวมทั้งไม่ใช้สีในตัวอักษรต่างๆด้วย แต่มีการใช้แถบสีในงานเรขาคณิตเพื่อใช้แยกประเภทของงานหรือหัวข้อนั้น

1.2.5 ภาพประกอบ (Illustration)

ลักษณะการใช้ภาพประกอบมีความหลากหลายอีกเช่นกัน เนื่องจากลักษณะภาพที่ใช้มีลักษณะต่างๆทั้ง ภาพลายเส้น ภาพถ่าย ภาพรูปทรงอิสระต่างๆ และภาพประกอบซึ่งมีวิธีการวาดแตกต่างกัน ทำให้รูปแบบงานที่ออกมาดูนั้นไม่เหมือน หรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การเลือกลักษณะของรูปภาพก็สำคัญ ในการเลือกใช้ภาพในงานเรขาคณิตของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในสื่อแต่ละประเภทไม่มีการจัดหรือเลือกรูปแบบที่เหมือนกันให้ออกมามีเอกลักษณ์คล้ายคลึงกัน ทำให้งานไม่เป็นเอกภาพ และไม่มีเอกลักษณ์ร่วมกัน จะเห็นได้ว่าภาพเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะมีส่วนช่วยให้งานออกมาแนวทางเดียวกันได้ ถ้ามีวิธีการเลือกใช้แบบเดียวกัน

นอกจากนี้แล้วจากการรวบรวมข้อมูลทำให้เห็นถึงปัญหาที่มองข้ามไป ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในงานออกแบบเรขาคณิตสำหรับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นั่นก็คือ ตราสัญลักษณ์ขององค์กร ตราสัญลักษณ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีการระบุสีที่แน่นอน คือ C100 Y40 ในระบบของการพิมพ์ แต่ปัญหาที่พบจะเห็นว่าการใช้สีในงานเรขาคณิตต่างๆของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยนั้นมีการใช้สีที่หลากหลาย ขนาดและตำแหน่งที่จัดวางไม่เหมือนกัน ซึ่งทำให้ภาพลักษณะโดยรวมไม่มีความเป็นเอกภาพ และมีเอกลักษณ์ร่วมกัน

ภาพที่ 146 ตราสัญลักษณ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

งานเรขศิลป์ประเภทโปสเตอร์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยนี้แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ โปสเตอร์งานประเพณีต่างๆ (Festivals Poster) และโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์จังหวัดต่างๆ (Sales Poster) ซึ่งในการวิจัยฉบับนี้จะกล่าวถึงโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์จังหวัดต่างๆเท่านั้น ซึ่งรูปแบบการนำเสนอจะคล้ายคลึงกัน มีการนำสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจของจังหวัดนั้นๆมาเป็นจุดสนใจของภาพ อาจจะมีภาพเดียวหรือหลายภาพก็ได้ แต่จากการเก็บข้อมูลจะพบว่าลักษณะของโปสเตอร์ที่พบจะมีความหลากหลายทั้งรูปแบบตัวอักษรที่ใช้ ขนาดของตัวอักษร การเลือกภาพประกอบที่ไม่เหมือนกันคือมีการใช้ภาพประกอบเพียงภาพเดียวไปจนถึงหลายภาพ ทำให้ภาพลักษณะที่ออกมามีความหลากหลาย ตราสัญลักษณ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีความแตกต่างทั้งในเรื่องการใช้สี การจัดวาง ในตำแหน่งที่ไม่เหมือนกัน

จากการเก็บข้อมูลจากงานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในเบื้องต้นสามารถสรุปปัญหาเพื่อนำไปสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 ซึ่งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 นี้มี 3 ท่าน คือ

1. อาจารย์ญาดา ชวาลกุล
ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. อาจารย์อาวิน อินทร์งษ์
ภาควิชานิเทศศิลป์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
3. นายธีรวัฒน์ พจนวิบูลศิริ
ผู้กำกับฝ่ายศิลป์ บริษัท ออดิโอวิชั่น จำกัด

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Interviews) ในกลุ่มที่ 1

การวิเคราะห์ในส่วนที่ 2 เป็นการนำปัญหาที่ได้จากการรวบรวมงานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อนำมาสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 ดังที่กล่าวไว้ในข้างต้น คือ การใช้ผลสรุปปัญหาและองค์ประกอบเรขศิลป์ในการสร้างรูปแบบของงานเรขศิลป์เป็นหัวข้อในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 (Expert Group Interview) เพื่อกำหนดตัวเลือกของรูปแบบเรขศิลป์ที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยให้แคบลงเหลือเพียง 2 ตัวเลือกจากแนวทางรูปแบบมาตรฐานเรขศิลป์ที่เหลือเพียง 2 ตัวเลือกนี้ จึงนำไปเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 2 ข้อมูลในการวิเคราะห์ประกอบด้วย องค์ประกอบหลักของรูปแบบมาตรฐานเรขศิลป์, ขนาดของกระดาษ, คอลัมน์กริด, ตัวอักษร, สี, ภาพประกอบ และตราสัญลักษณ์ มีรายละเอียดคำถามดังต่อไปนี้

2.1 ท่านคิดว่าองค์ประกอบหลักใดที่ใช้สำหรับกำหนดรูปแบบมาตรฐานเรขศิลป์ได้บ้าง

1. กริด
2. ตัวอักษร
3. สี
4. ภาพประกอบ

ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 มีความคิดเห็นว่า กริด , ตัวอักษร , สี และภาพประกอบสามารถใช้ในการกำหนดรูปแบบมาตรฐานเรขศิลป์ได้ โดยเฉพาะกริด ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดรวบรวมข้อมูลที่มีจำนวนมากและหลากหลายให้มีระบบระเบียบมากขึ้น นอกจากนี้ ขนาดของกระดาษก็มีส่วนสำคัญในการกำหนดรูปแบบมาตรฐานเรขศิลป์ได้เช่นกัน เนื่องจากขนาดของกระดาษจะสามารถทำให้งานเรขศิลป์มีมาตรฐานร่วมกันเป็นเอกภาพเดียวกัน ลักษณะการจัดวางก็มีส่วนทำให้งานออกแบบเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้งานมีเอกลักษณ์ร่วมกัน และสามารถสร้างความคุ้นเคยให้กับผู้อ่านทำให้การรับข้อมูลข่าวสารทำได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

2.2 ขนาดกระดาษ (format size) ของสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทแผ่นพับ (brochure) และ เอกสารรูปเล่ม (booklet) ตามความคิดเห็นของท่านสื่อสิ่งพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทนี้การ ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรใช้ขนาดเท่าใดจึงจะเหมาะสม เพราะเหตุใด

จากการเก็บข้อมูลจากงานวิจัยศิลปะของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจะพบมีขนาดกระดาษ ที่หลากหลายขนาด รวมทั้งหมด 18 ขนาด ดังในตารางที่ 4 ขนาดกระดาษของแผ่นพับและ เอกสารรูปเล่ม ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 ได้หาข้อสรุปขนาดของกระดาษที่เหมาะสม โดย เลือกจากมาตรฐานกระดาษในระบบอิมพีเรียลและอเมริกัน (Imperial and American Size) ขนาดในระบบอเมริกันนั้นมี 3 ขนาด ที่เป็นที่ยอมรับหลาย คือ อเมริกัน เล็ตเตอร์ (American Letter-8.5x11 นิ้ว) ลีเกิ้ล (Legal-8.5x14 นิ้ว) และอเมริกันเอ 3 (American A3-17x11 นิ้ว) ซึ่ง ขนาดกระดาษที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกจะมีพื้นฐานจากประโยชน์ใช้สอย ดูเรื่องพื้นที่กระดาษที่ใช้ใน เป็นส่วนสำคัญเพราะจะเป็นการประหยัดกระดาษ ซึ่งหมายถึงงบประมาณที่จะต้องเสียให้กับโรง พิมพ์ ขนาดกระดาษที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกเป็น 2 ทางเลือกคือ อเมริกัน เล็ตเตอร์ กับลีเกิ้ล เพื่อใช้เป็น เครื่องมือในการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 2 สรุปได้ดังนี้ว่างานวิจัยศิลปะแต่ละประเภท ควรใช้ขนาดเท่าใด

- แผ่นพับควรมีขนาดเท่าใดระหว่าง 10 x 21 ซม. และ 12 x 21.5 ซม.
- เอกสารรูปเล่มแบบที่ 1 ควรมีขนาดเท่าใดระหว่าง 10 x 21 ซม. และ 12 x 21.5 ซม.
- เอกสารรูปเล่มแบบที่ 2 ควรมีขนาดเท่าใดระหว่าง 13.5 x 21 ซม. และ 17.5 x 21.5 ซม.
- เอกสารรูปเล่มแบบที่ 3 ควรมีขนาดเท่าใดระหว่าง 21 x 27.5 ซม. และ 21.5 x 35 ซม.
- โปสเตอร์ ควรมีขนาดเท่าใดระหว่าง 17 x 24 นิ้ว และ 24 x 35 นิ้ว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในส่วนแผ่นพับผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 ได้ให้ข้อเสนอแนะ สำหรับผิดชอบในการจัดทำงาน ศิลปะของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย คือถ้าข้อมูลมีจำนวนมากให้เพิ่มหน้าพับได้ตามความ เหมาะสม แต่ต้องยึดขนาดตามกระดาษดังที่กล่าวไว้ในข้างต้น ซึ่งจะสรุปผลของขนาดกระดาษ โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 2

--	--	--

ภาพที่ 147 ภาพลักษณะการพับของแผ่นพับ

2.3 จำนวนคอลัมน์กริดใดที่เหมาะสมกับงานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 ได้สรุปจำนวนคอลัมน์กริดในงานเรขศิลป์แต่ละประเภทเป็น 2 ทางเลือกเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 2 เลือก ซึ่งแบ่งตามประเภทของงานเรขศิลป์ ดังนี้คือ

แบ่งประเภทเป็น

โปสเตอร์ควรใช้กริดแบบใด

แนวตั้ง ระหว่าง 3 คอลัมน์ และ 4 คอลัมน์

แนวนอน ระหว่าง 5 คอลัมน์ และ 6 คอลัมน์

แผ่นพับควรใช้กริดแบบใด

แนวตั้ง ระหว่าง 1 คอลัมน์ และ 2 คอลัมน์

เอกสารรูปเล่มควรใช้กริดแบบใด

แนวตั้ง ระหว่าง 2 คอลัมน์ และ 3 คอลัมน์

2.4 ตัวอักษรที่ใช้ในงานเรขศิลป์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

2.4.1 เกณฑ์ในการเลือกแบบตัวอักษร

เกณฑ์ในการเลือกแบบตัวอักษร ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 ได้คัดเลือกจากบุคลิกของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ที่เห็นชัดที่สุดนั่นก็คือ การประชาสัมพันธ์โปะแมสซิ่ง ไทยแลนด์ บุคลิกที่เลือกได้มี 2 บุคลิก คือ ความร่วมสมัย (Modern) และความเป็นไทย (Classic) จากนั้นนำบุคลิกทั้ง 2 นี้มาเลือกแบบตัวอักษรที่เหมาะสม โดย

ขั้นแรกจะเลือกจากระบบปฏิบัติการในเครื่องคอมพิวเตอร์
แบบตัวอักษรไทยที่มีใช้ในปัจจุบัน ในเครื่องคอมพิวเตอร์
(ธีรวัฒน์ พจนวิบูลศิริ, 2544 : 51)

แบบตัวอักษรที่ใช้ในระบบปฏิบัติการแมคอินทอช (MacIntosh)

1. ตัวอักษรกลุ่มเอบีซี (ABC)
2. ตัวอักษรกลุ่มเออาร์เอ็ม (ARM)
3. ตัวอักษรกลุ่มดีบี (DB)
4. ตัวอักษรกลุ่มอีเอซี (EAC)
5. ตัวอักษรกลุ่มกราฟิกโก (Graphico)
6. ตัวอักษรกลุ่มพีเอสแอล (PSL)
7. ตัวอักษรกลุ่มเอสพีวี (SPV)
8. ตัวอักษรกลุ่มเอสเอสซี-ชื่อเมือง (SSC (City-Named))
9. ตัวอักษรกลุ่มที่เป็นชื่อดารา (ชื่อคน)
10. ตัวอักษรกลุ่มยูพีซี (UPC)
11. ตัวอักษรกลุ่มอื่น ๆ

ตัวอักษรที่ใช้ในระบบปฏิบัติการวินโดวส์ (Windows)

1. ตัวอักษรกลุ่มดีบี (DB)
2. ตัวอักษรกลุ่มดีเอส (DS)
3. ตัวอักษรกลุ่มเจเอส (JS)
4. ตัวอักษรกลุ่มเอ็มเอส (MS)
5. ตัวอักษรกลุ่มพีเอสแอล (PSL)
6. ตัวอักษรกลุ่มเอสวี (SV)
7. ตัวอักษรกลุ่มยูพีซี (Windows-UPC)
8. ตัวอักษรกลุ่มอื่น ๆ

จะเห็นได้ว่าระบบทั้ง 2 ระบบนี้มีตัวอักษรที่เหมือนกันอยู่ 2 แบบ คือ 1.ตัวอักษรกลุ่มดีบี (DB) และ 2.ตัวอักษรกลุ่มพีเอสแอล (PSL) ส่วนกลุ่มยูพีซี (UPC) ในระบบแมคอินทอชกับระบบวินโดวส์นั้นแบบตัวอักษรไม่เหมือนกัน แต่ชื่อของแบบตัวอักษรเหมือนกัน ผู้เชี่ยวชาญเลือกแบบตัวอักษรที่เหมือนกันของทั้ง 2 ระบบเพื่อความสะดวกในการใช้งาน เพราะคู่มือรูปแบบมาตรฐานราชการสำหรับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยนั้นได้จัดทำเพื่อที่แจกจ่ายให้กับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งสำนักงานบางสำนักงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รวมไปถึงโรงพิมพ์ต่างๆในส่วนภูมิภาคยังใช้ระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ไม่เหมือนกัน การที่ใช้แบบตัวอักษรที่มีอยู่ทั้ง 2 ระบบจะช่วยให้สามารถแก้ปัญหาในการจัดทำได้เป็นอย่างดี และทำให้งานสามารถเป็นเอกภาพได้แน่นอน

ขั้นที่สองเลือกแบบตัวอักษร

นำแบบตัวอักษรที่เลือกจากบุคลิก 2 บุคลิกที่ได้ระบุไว้ข้างต้น นำรายชื่อทั้งหมดมาดูหลักการแรกดูจากระบบปฏิบัติการที่ตรงกันของทั้งระบบแมคอินทอช และระบบวินโดวส์ ว่ามีแบบตัวอักษรใดบ้าง จากนั้นเลือกเฉพาะแบบตัวอักษรที่ซ้ำกันออกมาดังนี้

- ร่วมสมัย (Modern)

ระบบปฏิบัติการแมคอินทอช

เอบีซี ปฐม (ABC Pathom / Light / Bold)

เออาร์เอ็ม เดชาญ (ARM Dechan / Bold)

เออาร์เอ็ม นวลนาง (ARM Nualnang)

เออาร์เอ็ม ธนันต์ (ARM Thanan)

เอบีซี ปฐม (ABC Pathom Narrow)

เออาร์เอ็ม คุณหญิง (ARM Khunyeng)

เออาร์เอ็ม สกุลไทย (ARM Sakulthai)

เออาร์เอ็ม ซิงค์ (ARM Zinc)

บุรีรัมย์ (Burirum)	เจ้าพระยา (Chao Praya)
दनัย (Danai Light / Bold)	ดีบี 95 ไทยเท็กซ์ (DB 95 Thai Text / Bold)
ดีบี ไบไม้ (DB Baimai Bold)	ดีบี ชวนพิมพ์ (DB Chuanpim)
ดีบี ฟองน้ำ (DB Fongnam / Bold)	ดีบี พัฒน์พงษ์ (DB Patpong Extended)
ดีบี ไปรเวท (DB Private)	ดีบี สาทร์ (DB Sathorm Medium)
ดีบี สติ๊ก (DB Stick / Medium / Bold)	ดีบี ไทยเท็กซ์ (DB Thai Text / Bold)
ดีบี ทัชดาวน (DB Touchdown)	อีเอซี เชียงแสน (EAC Chieng Saen)
อีเอซี ชวนพิมพ์ (EAC Chuanpim / Bold)	อีเอซี นพรัตน์ (EAC Nopparat / Bold)
อีเอซี แพไทย (EAC Paetai)	อีเอซี ปี่ใหม่ (EAC Pimai / Bold)
อีเอซี ศรีวิชัย (EAC Sriwichai / Light / Bold)	อีเอซี ทอม (EAC Tom Light)
อีเอซี ยูเนสโก (EAC Unesco)	จีซี กรกฎ (GC Korakod)
จีซี โกสิน (GC Kosin)	จีซี ไกรลาศ (GC Krailad)
จีซี กฤษณา (GC Krisda)	จินตหรา (Jindara Bold)
จักรพันธ์ (Jukaphan)	คลองลาน (Klong Larn)
แม่วง (Mae Wong)	มุกดา (Mookda / Bold)
พะเยา (Payao / Bold)	พิสิษฐ์ (Pisit)
ประสพลาภ (Prasoplarp)	พีเอสแอล อัคนี้ (PSL Akkhanee / Bold)
พีเอสแอล บัณฑิต (PSL Bundit / Bold)	พีเอสแอล ดิสเพลย์ (PSL Display / Bold)
พีเอสแอล เอ็มไพร์ (PSL Empire Extra)	พีเอสแอล อิมพีเรียล (PSL Imperial / Bold)
พีเอสแอล จาริน (PSL Jarin / Bold)	พีเอสแอล เท็กซ์ (PSL Text / Bold)
พีเอสแอล แซมซัน (PSL Samson / Bold / Outline / Star)	
ภูซงค์ (Puchong)	ภูริภาพ (Puriphop)
สิตา (Sita)	เอสพีวี อโนทัย (SPV Anothai)
เอสพีวี เวียงพิงค์ (SPV Wieng Ping)	ธนพร (Thanaporn)
ยูพีซี เอ (UPC A Light / Bold)	ยูพีซี บี (UPC B Light / Bold)
ยูพีซี ซี (UPC C Light / Bold)	ยูพีซี ดี (UPC D Light / Bold)
ยูพีซี เอช (UPC H Light / Bold)	ยูพีซี เจ (UPC J Light / Bold)
ยูพีซี เอ็น (UPC N Light)	ยูพีซี โอ (UPC O Light)
ยูพีซี อาร์ (UPC R Bold)	ยะลา (Yala)

ระบบปฏิบัติการวินโดวส์

โบรวาเลีย (Browallia UPC)	คอร์เดีย (Cordia UPC)
ดิลเลเนีย (Dillenia UPC)	ดีเอส อดิเรก (DS Adirek)
ดีเอส อโนทัย (DS Anothai)	ดีเอส อนูร์รักษ์ (DS Anurag)
ดีเอส กมด (DS Kamon)	ดีเอส พัฒน์พงษ์ (DS Patpong)
ดีเอส สาทรร (DS Sathorn)	ดีเอส ชิงเกิล (DS Single)
จัสมีน (Jasmine UPC)	เจเอส อริสา (JS Arisa)
เจเอส จินตหรา (JS Jindara)	เจเอส จักรพันธ์ (JS Jukaphan)
เจเอส จันแก้ว (JS Junkaew)	เจเอส มุกดา (JS Mookda)
เจเอส มุกระวี (JS Mookravee)	เจเอส นุสบา (JS Nussaba)
เจเอส ประสพลาภ (JS Prasoplarp)	เจเอส ภูซงค์ (JS Puchong)
เจเอส ภูริภพ (JS Puriphop)	เจเอส สดาญุ (JS Sadayu)
เจเอส เสาวภาค (JS Saowapak)	เจเอส เศรษฐา (JS Setha)
เจเอส สิ้นจัย (JS Synjai)	เจเอส ธนพร (JS Thanaporn)
เอสวี จิตรา (SV Jitra)	เอสวี กันทิมา (SV Kantima)
เอสวี มัทนา (SV Mattana)	

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ความเป็นไทย (Classic) ระบบปฏิบัติการแมคอินทอช

เอบีซี เบิกบาน (ABC Burgban)	เอบีซี แดน (ABC Dan)
เอบีซี ธรรมรัตน์ (ABC Dhammarat)	เอบีซี เอกลักษณ์ (ABC Ekaluck / Enlarge)
เอบีซี ภราดร (ABC Paradon)	เอบีซี ปรุ้ม (ABC Pathom Extra Bold)
เอบีซี ยินดี (ABC Yindee / Condensed / Bold)	อำพัน (Amphan)
อังศุมาลิน (Angsumalin)	อ่างทอง (Angthong)

เออาร์เอ็ม คัตเตอร์ (ARM Cutter)	เออาร์เอ็ม เดชาญ (ARM Dechan / Bold)
เออาร์เอ็ม คุณหญิง (ARM Khunyeng)	เออาร์เอ็ม มิถุนา (ARM Mituna)
เออาร์เอ็ม นกแล (ARM Noklae)	เออาร์เอ็ม นวลนาง (ARM Nualnang)
เออาร์เอ็ม ประเทศ (ARM Pathead)	เออาร์เอ็ม แปลก (ARM Plake)
เออาร์เอ็ม พลอย (ARM Ploy)	เออาร์เอ็ม ปราณี (ARM Pranee)
เออาร์เอ็ม สกุลไทย (ARM Sakulthai)	เออาร์เอ็ม สเปร์ย์ (ARM Spay / Bold)
เออาร์เอ็ม สปรืด (ARM Spread)	เออาร์เอ็ม ธารทิพย์ (ARM Tanthip / Bold)
เออาร์เอ็ม วิเชียร (ARM Vichene)	บัวบุญ (Boaboon)
บุรีรัมย์ (Burirum)	ชัยนาท (Chainart)
ชลิต (Chalit Medium)	ชนก (Chanok Medium)
เจ้าพระยา (Chao Praya)	ชูลี (Chulee Thin)
ชูศรี (Chusri Thin)	दनัย (Danai Light / Bold)
ดีบี 75 นารายณ์ (DB 75 Narai / Bold)	ดีบี 75 นารายณ์ (DB 75 Narai Modern / Bd)
ดีบี 95 ไทยเท็กซ์ (DB 95 Thai Text / Bold)	ดีบี ชวนพิมพ์ (DB Chuanpim)
ดีบี เอรಾವัน (DB Erawan / Condensed)	ดีบี ฟองน้ำ (DB Fongnam / Bold)
ดีบี ลุมพินี (DB Lumpini Medium)	ดีบี นารายณ์ (DB Narai / DB Narai Bold)
ดีบี ปราโมทย์ (DB Pramote Demi Bold)	ดีบี สีลม (DB Silom Bold)
ดีบี สุรวงศ์ (DB Surawong Light / Medium / Bd)	ดีบี สุรวงศ์ (DB Surawong Modern)
ดีบี ไทยเท็กซ์ (DB Thai Text / Bold)	อีเอซี อาลักษณ์ (EAC Arluck)
อีเอซี เชียงแสน (EAC Chieng Saen)	อีเอซี ชวนพิมพ์ (EAC Chuanpim / Bold)
อีเอซี อีเอซีที (EAC EACT / Bold)	อีเอซี อินทนนท์ (EAC Intanon)
อีเอซี กรรณิการ์ (EAC Kannika / Light / Bold)	อีเอซี โกเมน (EAC Komain / Bold)
อีเอซี มานวิกา (EAC Mannawika)	อีเอซี แพไทย (EAC Paetai)
อีเอซี ปี่ใหม่ (EAC Pimai / Bold)	อีเอซี ราชพฤกษ์ (EAC Rajchaphruek / Bold)
อีเอซี ศรีสีขนาลัย (EAC Sisachanalai / Bold)	อีเอซี ศรีวิชัย (EAC Sriwichai / Light / Bold)
อีเอซี ทอม (EAC Tom Light)	อีเอซี ยูเนสโก (EAC Unesco)
อีเอซี อุทอง (EAC Uthong / Bold)	เอกชัย (Ekachai)
จีซี กราฟิโก (GC Graphico / Light / Bold)	หริภันท์ (Hariphan)
จินตหรา (Jindara Bold)	จักรพันธ์ (Jukaphan)

ขุนไวย (Khunwai)	คลองลาน (Klong Lam)
กรกฎ (Korakhod)	ละอองดาว (Laongdao)
ลิขิต (Likhit)	แม่วัง (Mae Wong)
มุกดา (Mookda / Bold)	นินจา (Ninja)
นกลแ (Noklae)	โอบสวาท (Obsaward)
โอบบุญ (Oobboon)	
พดาขมัย (Padachamai)	พะเยา (Payao / Bold)
เพชรบุรี (Phetchaburi)	พิสิษฐ์ (Pisit)
ประจักษ์ (Prajuk)	ประสพลาภ (Prasoplarp)
พีเอสแอล แอดเวิร์ท (PSL Advert / Bold)	พีเอสแอล อัศดง (PSL Asadong / Bold)
พีเอสแอล บัณฑิต (PSL Bundit / Bold)	พีเอสแอล ชำนาญ (PSL Chamnam Bold)
พีเอสแอล เอ็มไพร์ (PSL Empire Extra Bold)	พีเอสแอล ไอรีน (PSL Irene / Bold)
พีเอสแอล อิมพีเรียล (PSL Imperial Extra / Bold)	
พีเอสแอล มาเจสติก (PSL Majestic / Bold)	พีเอสแอล ปักซิณ (PSL Paksin / Bold)
พีเอสแอล พรรณพิลาศ (PSL Panpilas / Bd)	พีเอสแอล พจมาน (PSL Pojamarn / Bold)
พีเอสแอล เซียรา (PSL Siara / Bold)	พีเอสแอล เทกซ์ (PSL Text / Bold)
พีเอสแอล ไทยคอมมอน (PSL Thai Common / Bold)	
พุ่มพวง (Pumpuang)	ภุริภาพ (Puriphop)
ระพี (Rapee / Bold)	รัตนโกสินทร์ (Ratanakosin)
ระยอง (Rayong)	ซามไร (Samurai)
คันสนีย์ (Sansanee)	เอสพีวี อักษรไทย (SPV Agsornthai)
เอสพีวี อมเรศ (SPV Amarese)	เอสพีวี อโนทัย (SPV Anothai)
เอสพีวี เพชรรัตน์ (SPV Petcharat)	เอสพีวี เวียงพิงค์ (SPV Wieng Ping)
สุโขทัย (Sukhothai)	ยูพีซี เอ (UPC A Light / Bold)
ยูพีซี บี (UPC B Light / Bold)	ยูพีซี ซี (UPC C Light / Bold)
ยูพีซี ดี (UPC D Light / Bold)	ยูพีซี อี (UPC E Light / Bold)
ยูพีซี จี (UPC G Light / Bold)	ยูพีซี เอช (UPC H Light / Bold)
ยูพีซี ไอ (UPC I Light / Bold)	ยูพีซี เค (UPC K Light / Bold)
ยูพีซี แอล (UPC L Light / Bold)	ยูพีซี เอ็ม (UPC M Light / Bold)

ยูพีซี เอ็น (UPC N Light)

ยูพีซี คิว (UPC Q Bold)

ยูพีซี เอส (UPC S Bold)

วนิดา (Wanida)

ยอธธิดา (Yodthida)

ยูพีซี โอ (UPC O Light)

ยูพีซี อาร์ (UPC R Bold)

วังสิกา (Wangsika)

ยะลา (Yala)

ระบบปฏิบัติการวินโดวส์

โบรวาเลีย (Browallia UPC)

ดิลเลเนีย (Dillenia UPC)

ดีเอส อัมพัน (DS Amphan)

ดีเอส อนูรักษ์ (DS Anurag)

ดีเอส โคลเจนญ์ (DS Colounge Condensed)

ดีเอส อิศรภาพ (DS Isaraphap)

ดีเอส กรุงเกษม (DS Krungkasem)

ดีเอส ไหมไทย (DS Mai Thai)

ดีเอส ราชบุรณะ (DS Ratburana)

ดีเอส สีลม (DS Silom / Hollow)

ดีเอส ไทยรัฐ (DS Thai Rat)

ดีเอส วิสาขะ (DS Wisaka)

ไอริส (Iris UPC)

เจเอส อังศุมาลิน (JS Angsumalin)

เจเอส บัวบุญ (JS Boaboon)

เจเอส ชนก (JS Chanok)

เจเอส โชดก (JS Chodok)

เจเอส ชูศรี (JS Chusri)

เจเอส เกียรติ (JS Giat)

เจเอส จินตหรา (JS Jindara)

เจเอส จันแก้ว (JS Junkaew)

เจเอส โกโบริ (JS Kobori)

คอร์ดีย (Cordia UPC)

ดีเอส อดิเรก (DS Adirek)

ดีเอส อโนทัย (DS Anothai)

ดีเอส อาลักษ์ณ (DS Arluk)

ดีเอส เหวาวัน (DS Erawan / Hollow)

ดีเอส กมล (DS Kamon)

ดีเอส ลายไทย (DS Lai Thai)

ดีเอส ปาติโมกข์ (DS Patimoke / Cn)

ดีเอส สายไหม (DS Sai Mai)

ดีเอส สุขสวัสดิ์ (DS Suksawat)

ดีเอส วัฒนา (DS Wattana)

ยูเครเซีย (Eucrasia UPC)

เจเอส อัมพัน (JS Amphan)

เจเอส อริสา (JS Arisa)

เจเอส ชลิต (JS Chalit)

เจเอส ชาญชัย (JS Charnchai)

เจเอส ชูลี (JS Chulee)

เจเอส เอกชัย (JS Ekachai)

เจเอส หริภันท์ (JS Hariphan)

เจเอส จักรพันธ์ (JS Jukaphan)

เจเอส ขุนไวย (JS Khunwai)

เจเอส กรกฏ (JS Korakhod)

เจเอส ละอองดาว (JS Laongdao)	เจเอส ลิขิต (JS Likhit)
เจเอส มุกดา (JS Mookda)	เจเอส มุกระวี (JS Mookravee)
เจเอส นินจา (JS Ninja)	เจเอส นกแล (JS Noklae)
เจเอส นุสบา (JS Nussaba)	เจเอส โอบสวาท (JS Obsaward)
เจเอส โอบบุญ (JS Ooboon)	เจเอส พดาชมัย (JS Padachamai)
เจเอส พิสมัย (JS Pitsamai)	เจเอส พิษณุ (JS Pitsanu)
เจเอส ประจักษ์ (JS Prajuk)	เจเอส ปราณี (JS Pranee)
เจเอส ประภากร (JS Prapakorn)	เจเอส ประสพลาภ (JS Prasoplarp)
เจเอส พุดกรอง (JS Pudgrong)	เจเอส ภูริภพ (JS Puriphop)
เจเอส ระพี (JS Rapee)	เจเอส สดาญ (JS Sadayu)
เจเอส ศักดิ์สิทธิ์ (JS Saksit)	เจเอส แสงระวี (JS Sangravee)
เจเอส ศันสนีย์ (JS Sansanee)	เจเอส เสาวภาค (JS Saowapak)
เจเอส สินจัย (JS Synjai)	เจเอส วังสิกา (JS Wangsika)
เจเอส วนิดา (JS Wanida)	เจเอส วรรณรี (JS Wannaree)
เกิดเชียง (Kodchiang UPC)	ลิลี่ (Lily UPC)
เอสวี บุษบา (SV Busaba)	เอสวี จิตรดา (SV Jittra)dy[
เอสวี กนกเรขา (SV Kanokraykha)	เอสวี กันทิมา (SV Kantima)
เอสวี มัทนา (SV Mattana)	เอสวี รจนา (SV Rojchana)
เอสวี สกุนตลา (SV Sakuntala)	เอสวี สาวิตรี (SV Sawitree)
เอสวี สิดา (SV Sidaa)	

จะเห็นได้ว่ามีเพียงแบบตัวอักษร 2 แบบเท่านั้นที่ซ้ำกัน คือ ตัวอักษรดีบี ไทยเทกซ์ (DB Thai Text / Bold) กับตัวอักษรพีเอสแอล บัณฑิต (PSL Bundit / Bold) เท่านั้น ผู้เชี่ยวชาญได้เพิ่มแบบตัวอักษรอีก 1 แบบ คือ ตัวอักษรดีบี 75 นารายณ์ (DB 75 Narai / Bold) เพิ่มขึ้นมา เนื่องจากเป็นแบบตัวอักษรที่ใช้ในงานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในปีอะแมสซึ่งไทยแลนด์ จึงมีแบบตัวอักษรที่คัดเลือกมาเป็น 3 แบบซึ่งจะนำไปวิเคราะห์ต่อไปในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 2

ตัว ไทยเท็กซ์ (DB Thaitext)

กขคฅงจฉชฌญฎฐทฒณดตถทธ
 ฐนบปฝฝฟฝภมยรฤลฎวศษสฬฮอฮ
 1234567890๑๒๓๔๕๖๗๘๙๐

ตัว ไทยเท็กซ์ หนา (DB Thaitext Bold)

กขคฅงจฉชฌญฎฐทฒณดตถทธ
 ฐนบปฝฝฟฝภมยรฤลฎวศษสฬฮอฮ
 1234567890๑๒๓๔๕๖๗๘๙๐

ภาพที่ 148 แบบตัวอักษรดีบี ไทยเท็กซ์ (DB Thai Text / Bold)

ฟิเอสแอล บัณฑิต (PSL Bundit)

กขคฅงจฉชฌญฎฐทฒณดตถทธ
 ฐนบปฝฝฟฝภมยรฤลฎวศษสฬฮอฮ
 1234567890๑๒๓๔๕๖๗๘๙๐

ฟิเอสแอล บัณฑิต หนา (PSL Bundit Bold)

กขคฅงจฉชฌญฎฐทฒณดตถทธ
 ฐนบปฝฝฟฝภมยรฤลฎวศษสฬฮอฮ
 1234567890๑๒๓๔๕๖๗๘๙๐

ภาพที่ 149 แบบตัวอักษรฟิเอสแอล บัณฑิต (PSL Bundit / Bold)

ตัว 75 นารายณ์ (DB 75 Narai)

กขคฅงจฉชฌญฎฐทฒณดตถทธ
 ฐนบปฝฝฟฝภมยรฤลฎวศษสฬฮอฮ
 1234567890๑๒๓๔๕๖๗๘๙๐

ตัว 75 นารายณ์ หนา (DB 75 Narai Bold)

กขคฅงจฉชฌญฎฐทฒณดตถทธ
 ฐนบปฝฝฟฝภมยรฤลฎวศษสฬฮอฮ
 1234567890๑๒๓๔๕๖๗๘๙๐

ภาพที่ 150 แบบตัวอักษรดีบี 75 นารายณ์ (DB 75 Narai / Bold)

2.4.2 แบบตัวอักษรที่เหมาะสม

ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 ได้คัดเลือกมาจากเหตุผลที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น ซึ่งประกอบไปด้วยแบบอักษร 3 แบบดังนี้ ซึ่งในแต่ละหัวข้อนั้น ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 ได้สรุปเลือกเป็น 2 ทางเลือกที่เหมาะสมในแต่ละหัวข้อเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 2 สรุปเพื่อกำหนดรูปแบบของตัวอักษรที่เหมาะสม ประกอบไปด้วย คำพาดหัวเรื่อง, คำพาดหัวรอง และเนื้อหาข้อความ ดังนี้

การใช้คำพาดหัวเรื่อง (Head Line) ควรใช้ตัวอักษรแบบโคโรนา ฟิเอสแอล บัณฑิต (PSL Bundit / Bold) และ ดีบี ไทยเท็กซ์ (DB Thai Text / Bold)

การใช้คำพาดหัวรอง (Subhead Line) ควรใช้ตัวอักษรแบบโคโรนา ฟิเอสแอล บัณฑิต (PSL Bundit / Bold) และ ดีบี ไทยเท็กซ์ (DB Thai Text / Bold)

การใช้เนื้อหาข้อความ (Text) ควรใช้ตัวอักษรแบบโคโรนา ฟิเอสแอล บัณฑิต (PSL Bundit / Bold) และ ดีบี 75 นารายณ์ (DB 75 Narai / Bold)

2.4.3 ขนาดของตัวอักษรที่เหมาะสม

ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 ได้สรุปขนาดของตัวอักษรเป็นช่วงขนาดที่กว้าง แทนที่จะระบุขนาดที่แน่นอนเป็น 2 ทางเลือกเหมือนในหัวข้ออื่นๆ เพื่อขอข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 2 สำหรับขนาดที่เหมาะสมในแต่ละหัวข้อ ดังนี้

คำพาดหัวเรื่อง (Head Line)	ควรมีขนาดในช่วง 24-36 พอยต์
คำพาดหัวรอง (Subhead Line)	ควรมีขนาดในช่วง 18-21 พอยต์
คำเนื้อหาข้อความ (Text)	ควรมีขนาดในช่วง 10-16 พอยต์

2.4.4 ลักษณะของคำบรรยายใต้ภาพ

ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 ได้ระบุลักษณะของคำบรรยายใต้ภาพเป็น 2 ลักษณะทั้งในแง่ของรูปแบบตัวอักษร และขนาดของตัวอักษร เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 2 สรุปลักษณะของรูปแบบตัวอักษรของเนื้อหาข้อความว่าควรใช้แบบใด ซึ่งมีลักษณะคำถามดังนี้

คำบรรยายใต้ภาพควรมีลักษณะตัวอักษรแบบเดียวกับเนื้อหาข้อความหรือไม่ อย่างไร โปรดระบุแยกประเภทขนาดและรูปแบบตัวอักษรตามประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ที่แบ่งไว้ข้างต้น

รูปแบบตัวอักษร ควรเหมือนกับตัวเนื้อหาข้อความ หรือไม่ควรเหมือนกับตัวเนื้อหาข้อความ

คำบรรยายใต้ภาพ ควรมีขนาดเล็กกว่าตัวเนื้อหาข้อความ หรือ ควรมีขนาดเท่ากับตัวเนื้อหาข้อความ

2.4.5 ลักษณะการจัดวางตัวอักษร

ลักษณะการใช้คำพาดหัวเรื่อง (Head line) และคำพาดหัวรอง (Subhead line) ในงานเรขศิลป์ประเภท แผ่นพับ, เอกสารรูปเล่ม และโปสเตอร์ จะใช้ตัวเลือกแบบเดียวกัน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 ได้สรุปคำตอบเป็น 2 ตัวเลือกเพื่อให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 2 เลือกในขั้นตอนต่อไป ดังนี้ แบ่งเป็นประเภทงานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

- แผ่นพับ ควรจัดวางแบบใดระหว่าง เสมอหน้า และ เสมอกลาง
- เอกสารประเภทรูปเล่ม ควรจัดวางแบบใดระหว่าง เสมอหน้า และ เสมอกลาง
- โปสเตอร์ ควรจัดวางแบบใดระหว่าง เสมอหน้า และ เสมอกลาง

ส่วนลักษณะการใช้ตัวเนื้อหาข้อความ (Text) ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 ได้สรุปคำตอบเป็น 2 ตัวเลือกที่แตกต่างกับคำพาดหัวเรื่อง (Head line) และคำพาดหัวรอง (Subhead line) สรุปได้ดังนี้ คือควรเสมอหน้าหรือเท่ากันทั้งคอลัมน์

2.5 การใช้สี

2.5.1 การพิมพ์สีเดียว

ผู้เชี่ยวชาญไม่ได้ระบุสีในการพิมพ์ในระบบนี้ แต่เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 2 แสดงความคิดเห็นเป็นคำถามปลายเปิด ทั้งในเรื่องการใช้สีที่เหมาะสมในระบบการพิมพ์สีเดียว รวมทั้งการสร้างเอกลักษณ์ร่วมในงานเรขาคณิตของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในลักษณะต่างๆ

2.5.2 การพิมพ์ 4 สี

การเลือกใช้ในแต่ละภาค

ซึ่งประกอบไปด้วย ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 ได้ใช้ตารางรหัสสีระบบมันเชลล์ เนื่องจากเป็นระบบที่ได้รับการยอมรับจากนักออกแบบและมีการแบ่งโทนสีที่ชัดเจน สะดวกในการเลือกใช้ จากนั้นนำสีที่ได้ไปเทียบสีโดยระบุค่า cmyk อีกครั้ง

Tone/Hue		R/Red	YR/Yellow-red	Y/Yellow	GY/Green-yellow	G/Green	BC/Blue-green	B/Blue	PB/Purple-blue	P/Purple	RP/Red-purple	Neutral
Valid	V Valid	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	N 121 9.5
	S Strong	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	N 122 9.9
		21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	N 123 10.3
Bright	B Bright	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	N 124 10.7
	P Pale	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	N 125 11.1
	Vp Very Pale	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	N 126 11.5
Subdued	Lgr Light Grayish	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	N 127 11.9
	L Light	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	N 128 12.3
	Cr Grayish	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	N 129 12.7
Dark	DI Dull	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	N 130 13.1
	Dp Deep	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	N 131 13.5
	Dk Dark	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	N 132 13.9
Dgr Dark Grayish												

ภาพที่ 151 ตารางรหัสสีมันเชลล์

ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 ได้เลือกสีที่เหมาะสมในแต่ละภาคเป็น 2 ตัวเลือก เพื่อแยกความแตกต่างในแต่ละภูมิภาค ซึ่งประกอบไปด้วย ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ว่าแต่ละภาคนั้นควรใช้สีใดเพื่อแยกความแตกต่างในแต่ละภาค ใช้เกณฑ์ในการเลือกสี โดยดูจากลักษณะภูมิประเทศ แบ่งได้ดังนี้

ภาคเหนือ : สีเขียวเข้ม, สีน้ำเงิน

ภาคกลาง : สีเหลืองทอง, สีเหลืองเขียว

ภาคตะวันออก : ม่วง, น้ำเงิน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : สีส้มแดง

ภาคใต้ : สีเขียวฟ้า, ฟ้า

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 2 เป็นผู้สรุปเปอร์เซ็นต์ของสีที่เหมาะสมจากการเลือกสีจากตัวเลือกที่ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 สรุปตัวเลือกของสีในแต่ละภูมิภาคเป็น 2 ตัวเลือกในข้างต้น

การสร้างเอกลักษณ์ร่วมและการใช้สีในลักษณะอื่นๆ

ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 ได้เสนอแนะให้ใช้ความปลายเปิดเพื่อสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 2 ที่จะหาคำแนะนำเพิ่มเติม ถึงลักษณะการใช้สีในรูปแบบต่างๆว่ามีส่วนร่วมช่วยสร้างรูปแบบมาตรฐานเรขศิลป์สำหรับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้อย่างไรบ้าง

2.6 ภาพประกอบ

การใช้ภาพประกอบผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 ไม่ได้ระบุลักษณะการใช้ภาพประกอบที่ชัดเจน แต่ให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 2 เพื่อหาข้อสรุปว่าควรใช้ลักษณะภาพประกอบในลักษณะใด ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 ได้เสนอแนะคำถามถึงวิธีการย่อยขยายภาพว่าควรวางตามคอลัมน์กริดหรือไม่ เพื่อให้ได้คำตอบสำหรับการสร้างรูปแบบมาตรฐานเรขศิลป์สำหรับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยว่าควรจัดวางภาพประกอบตามคอลัมน์กริดในลักษณะใด โดยเลือก 2 ลักษณะ คือ ย่อยขยายภาพตรงตามคอลัมน์กริด และย่อยขยายภาพไม่ตรงตามคอลัมน์กริด ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจะย่อยขยายภาพประกอบตามคอลัมน์กริด เนื่องจากจะทำให้งานเรขศิลป์มีระบบระเบียบสร้างความจดจำให้กับผู้อ่านได้ดี

ลักษณะการใช้แผนที่ จากการเก็บข้อมูลในเบื้องต้นจะเห็นว่าลักษณะภาพประกอบในแผนที่ของงานเรขศิลป์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีความหลากหลายและรูปแบบที่ไม่แน่นอน ไม่มีมาตรฐานร่วมกัน สังเกตได้จากสัญลักษณ์ต่างๆที่นำมาแทนค่าสถานที่สำคัญ รวมทั้งเส้นทางต่างๆในจังหวัดนั้นๆ ถึงแม้จะจัดพิมพ์จากสำนักงานในส่วนภูมิภาคเดียวกันก็ยังคงมีความแตกต่างกันทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความสับสน และงานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในภาพรวมนั้นไม่มีความเป็นเอกภาพ ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 ได้สรุปวิธีการใช้ลักษณะภาพออกมาเป็น 2 ตัวเลือก แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 ลักษณะการใช้ภาพ 2 มิติ หรือ 3 มิติ
- ส่วนที่ 2 คือ การใช้สัญลักษณ์ หรือใช้รูปภาพแทนลักษณะต่างๆของสถานที่
- ส่วนที่ 3 ลักษณะของภาพ คือ ภาพถ่าย หรือภาพวาด

ตัวเลือก 2 ตัวเลือกทั้ง 3 ส่วนนี้ ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 2 จะเป็นผู้สรุปว่าลักษณะแผนที่ควรมีภาพประกอบอย่างไร

2.6 ตราสัญลักษณ์

2.6.1 ส่วนแรก คือ สีของตราสัญลักษณ์ ที่เหมาะสมที่สุดในงานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ว่าควรมีสีใด เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงต้นนั้นจะเห็นว่า สีของตราสัญลักษณ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยนั้น มิได้กำหนดสีที่แน่นอน ดังนั้นลักษณะงานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่เห็นนั้น ตราสัญลักษณ์จะมีสีที่หลากหลายไม่มีการกำหนดสีมาตรฐานที่แน่นอน ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 จึงเห็นความสำคัญของการใช้สีของตราสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญอีกส่วนหนึ่งในการสร้างความเป็นเอกภาพขององค์กรได้ จึงให้ผู้วิจัยขอข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 2 เพื่อหาข้อสรุป

2.6.2 ส่วนที่ 2 คือ ลักษณะการจัดวางตราสัญลักษณ์ การจัดวางตราสัญลักษณ์นี้มีส่วนสำคัญในการสร้างความจดจำให้กับนักท่องเที่ยว รวมทั้งสามารถทำให้งานเรขศิลป์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีเอกลักษณ์ร่วมกันโดยแบ่งเป็น 3 ส่วน

- ส่วนแรก ลักษณะการวางตราสัญลักษณ์ มีลักษณะ 2 แบบ คือ ด้านหน้า หรือด้านหลัง
- ส่วนที่ 2 ตราสัญลักษณ์ที่ไม่มีข้อมูลอื่นๆ มีการจัดวาง 2 แบบ คือ ซิดบนขวา หรือ ซิดล่างขวา
- ส่วนที่ 3 ตราสัญลักษณ์ที่มีข้อมูลของหน่วยงานรับผิดชอบ แบ่งเป็น 2 แบบ คือ เสมอกลางด้านล่าง หรือซิดซ้ายด้านล่าง

จากข้อมูลที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากกลุ่มที่ 1 สามารถสร้างเครื่องมือแบบสอบถามสำหรับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 2 ลักษณะคำตอบในแต่ละหัวข้อจะมีลักษณะเป็น 2 ตัวเลือกเท่านั้น ซึ่งผลของคำตอบที่ได้นี้ได้มาจากข้อสรุปของผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 ทำให้การรวบรวมข้อมูลสามารถสรุปได้ชัดเจนมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 2 ต่อไปดังนี้

3. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 2

แบบสอบถามของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 2 นี้ได้สรุปจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 1 และแยกประเด็นคำถามมีดังต่อไปนี้

3.1 ท่านคิดว่าองค์ประกอบหลักใดที่ใช้สำหรับกำหนดรูปแบบมาตรฐานวิชาชีพได้บ้าง

1. กริด
2. ตัวอักษร
3. สี
4. ภาพประกอบ

จากแบบสอบถามในข้อที่ 3.1 ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 2 มีความเห็นตรงกันในการสรุปองค์ประกอบหลักที่ใช้กำหนดรูปแบบมาตรฐานวิชาชีพคือ ระบบกริด, ตัวอักษร, สี และภาพประกอบ นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญบางท่านได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ยังมีองค์ประกอบอื่นๆที่สามารถกำหนดรูปแบบมาตรฐานรูปแบบวิชาชีพได้ เช่น รูปแบบของกราฟิก, ตราสัญลักษณ์ขององค์กร, ลักษณะของภาพ, ขนาดของกระดาษ และข้อมูลโดยรวมอื่นๆทางการตลาดดังต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1: รูปแบบของกราฟิกต่างๆ (Graphic Form) เช่น ลักษณะของแถบบาร์

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2: ตราสัญลักษณ์ขององค์กร

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3: ภาพลักษณ์ขององค์กร (Brand Image) เช่น Smooth as Silk ของบริษัทการบินไทย นอกจากนี้ยังให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยขายความสดใส รูปที่สวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศ, ลักษณะของภาพสีเหมือนจริงหรือไม่ ดูที่ผลิตภัณฑ์หรือองค์กรว่าสะท้อนจากอะไร เช่นการบินไทย สะท้อนจากการบริการ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4: ขนาดของของกระดาษ (Format Size)

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5: ต้องดูข้อมูลอื่นๆ เช่น กลุ่มของนักท่องเที่ยว จุดประสงค์ของการจัดทำคู่มือ

3.2 ท่านคิดว่ารูปแบบของกริดนำมาใช้เป็นรูปแบบมาตรฐานได้หรือไม่ อย่างไร

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1: กริดช่วยให้งานมีระเบียบและมองดูง่าย รวมทั้งมีรูปแบบที่ตายตัว

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2: กริดเป็นส่วนสำคัญในการจัดวางสามารถกำหนดรูปแบบได้อย่างแน่นอน และเป็นแนวทางในการจัดวางในงานเรขศิลป์

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3: ดูว่ายืดหยุ่น (Flexible)หรือไม่ นานๆอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้บ้าง

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4: กริดสร้างความคุ้นเคยให้กับผู้อ่านให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และช่วยให้เกิดระเบียบ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5: กริดเป็นโครงสร้างหลักที่ทำให้การออกแบบง่ายขึ้น

จากแบบสอบถามในข้อที่ 3.2 จะเห็นได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่ 2 มีความเห็นตรงกันว่าระบบกริดเป็นระบบโครงสร้างหลักที่ช่วยให้งานออกแบบเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเป็นเครื่องมือที่ช่วยรวบรวมองค์ประกอบอื่นๆในการออกแบบให้มีระบบระเบียบที่แน่นอน ทำให้การออกแบบง่ายและรวดเร็วขึ้น

3.3. จำนวนคอลัมน์กริดใดที่เหมาะสมกับสื่อสิ่งพิมพ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
 เพราะเหตุใด เลือก 1 คำตอบจากตัวเลือก

แบ่งประเภทเป็น

โปสเตอร์ควรใช้กริดแบบใด เพราะเหตุใด

แนวตั้ง () 3 คอลัมน์

() 4 คอลัมน์

แนวนอน () 5 คอลัมน์

() 6 คอลัมน์

แผ่นพับควรใช้กริดแบบใด เพราะเหตุใด

แนวตั้ง () 1 คอลัมน์

() 2 คอลัมน์

ตารางที่ 9 จำนวนคอลัมน์กริดที่เหมาะสมสำหรับโปสเตอร์

ผู้เชี่ยวชาญ	แนวตั้ง		แนวนอน	
	3	4	5	6
ท่านที่ 1	✓			✓
ท่านที่ 2	✓		✓	
ท่านที่ 3	-	-	-	-
ท่านที่ 4	✓			✓
ท่านที่ 5		✓		✓
รวม	3	1	1	3

หมายเหตุ : ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 ระบุว่าไม่ควรมีคอลัมน์กริดในงานเรขศิลป์ประเภทโปสเตอร์

จากตารางที่ 9 มีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เลือกใช้คอลัมน์กริดโปสเตอร์ในแนวตั้ง คือ 3 คอลัมน์กริด และในแนวนอน 6 คอลัมน์กริด และมีเพียง 1 ท่านที่เลือก 4 คอลัมน์กริดในแนวตั้งและแนวนอนใช้ 5 คอลัมน์กริด ดังนั้นกริดที่เหมาะสมสำหรับโปสเตอร์ในแนวตั้ง คือ 3 คอลัมน์ และ ในแนวนอน คือ 6 คอลัมน์กริด

ตารางที่ 10 จำนวนคอลัมน์กริดที่เหมาะสมสำหรับแผ่นพับ

ผู้เชี่ยวชาญ	แนวตั้ง	
	1	2
ท่านที่ 1	✓	
ท่านที่ 2	✓	
ท่านที่ 3	✓	
ท่านที่ 4	✓	
ท่านที่ 5		✓
รวม	4	1

จากตารางที่ 10 มีผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน เลือกคอลัมน์กริดที่เหมาะสมสำหรับแผ่นพับ คือ 1 คอลัมน์กริด และ 1 ท่านที่เลือก 2 คอลัมน์กริด ดังนั้นจำนวนคอลัมน์กริดที่เหมาะสมสำหรับแผ่นพับ คือ 1 คอลัมน์กริด

ตารางที่ 11 จำนวนคอลัมน์กริดที่เหมาะสมสำหรับเอกสารรูปเล่ม

ผู้เชี่ยวชาญ	แนวตั้ง	
	2	3
ท่านที่ 1	✓	
ท่านที่ 2	✓	
ท่านที่ 3	✓	
ท่านที่ 4	✓	
ท่านที่ 5		✓
รวม	4	1

จากตารางที่ 11 มีผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน เลือกคอลัมน์กริดที่เหมาะสมสำหรับแผ่นพับ คือ 2 คอลัมน์กริด และ 1 ท่านที่เลือก 3 คอลัมน์กริด ดังนั้นจำนวนคอลัมน์กริดที่เหมาะสมสำหรับเอกสารรูปเล่ม คือ 2 คอลัมน์กริด

3.4 ขนาดกระดาษ (Format size) ของสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทแผ่นพับ (Brochure) และ เอกสารประเภทรูปเล่ม (Booklet) ตามความคิดเห็นของท่าน สื่อสิ่งพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทนี้การทองเทียวแห่งประเทศไทยควรใช้ขนาดเท่าใดจึงจะเหมาะสม เพราะเหตุใด เลือก 1 คำตอบจากตัวเลือก

แผ่นพับ

- () 10 x 21 ซม.
() 12 x 21.5 ซม.

เอกสารรูปเล่มแบบที่ 1

- () 10 x 21 ซม.
() 12 x 21.5 ซม.

เอกสารรูปเล่มแบบที่ 2

- () 13.5 x 21 ซม.
() 17.5 x 21.5 ซม.

เอกสารรูปเล่มแบบที่ 3

- () 21 x 27.5 ซม.
() 21.5 x 35 ซม.

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1:

ขนาดของแผ่นพับที่เหมาะสม คือ 10 x 21 ซม.

ขนาดของเอกสารรูปเล่มที่เหมาะสม คือ 10 x 21 ซม. และ 13.5 x 21 ซม.

หมายเหตุ : สามารถแก้ปัญหาโดยการใช้นาขนาดเดียว หรือ 2 ขนาด (แบ่งเนื้อหาข้อมูลออกเป็น สั้น, ปานกลาง,ยาว) ไม่เลือกขนาดในเอกสารรูปเล่มแบบที่ 3 เนื่องจาก ไม่สะดวกในการพกพา ไม่เหมาะกับการเดินทาง

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2:

ขนาดของแผ่นพับที่เหมาะสม คือ 12×21.5 ซม. เนื่องจากถ้ามีข้อมูลมากจะมีผล
จำนวนการพับน้อย

เอกสารรูปเล่มแบบที่ 1 ที่เหมาะสม คือ 12×21.5 ซม. เนื่องจากสามารถพกพาได้
สะดวก เหมาะสำหรับการเดินทาง

เอกสารรูปเล่มแบบที่ 2 ที่เหมาะสม คือ 17.5×21.5 ซม. เนื่องจากสามารถจัดวางเรข
ศิลป์ได้ดี มีพื้นที่ที่มากพอในการจัดวาง

เอกสารรูปเล่ม แบบที่ 3 ที่เหมาะสม คือ 21×27.5 ซม. เนื่องจากสะดวกในการเก็บ
เข้าแฟ้ม และจัดระบบข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 :

ขนาดของแผ่นพับที่เหมาะสม คือ 10×21 ซม. เนื่องจากพกพาสะดวก รวมทั้งการ
ใส่กล่องที่ตั้งไว้ตามสถานที่ต่างๆ เพื่อแจกจ่ายนักท่องเที่ยว

เอกสารรูปเล่มแบบที่ 1 ที่เหมาะสม คือ 10×21 ซม. เพื่อให้มีขนาดเท่ากัน ง่ายต่อ
การพกพา

เอกสารรูปเล่มแบบที่ 2 ที่เหมาะสม คือ 17.5×21.5 ซม. เนื่องจากทำให้มีพื้นที่มาก
สามารถจัดรูปภาพได้ใหญ่ขึ้นทำให้ชัดเจน

เอกสารรูปเล่ม แบบที่ 3 ที่เหมาะสม คือ 21×27.5 ซม. เนื่องจากขนาดของกระดาษ
แบบนี้ไม่ใหญ่เกินไป และเก็บได้ดีกว่าขนาด 21.5×35 ซม.

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 :

ขนาดของแผ่นพับที่เหมาะสม คือ 12×21.5 ซม. เนื่องจากมีพื้นที่ในการจัดวางส่วน
ประกอบต่างๆ ได้มากกว่าขนาดเล็ก

เอกสารรูปเล่มแบบที่ 1 ที่เหมาะสม คือ 12×21.5 ซม. เนื่องจากสามารถจัดได้เป็น 2
คอลัมน์

เอกสารรูปเล่มแบบที่ 2 ที่เหมาะสม คือ 13.5×21 ซม. เนื่องจากสามารถจัดได้เป็น 2
คอลัมน์

เอกสารรูปเล่ม แบบที่ 3 ที่เหมาะสม คือ 21×27.5 ซม. ไม่ควรมี เพราะพกพาลำบาก
ไม่เหมาะสำหรับการเดินทาง

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 :

ขนาดของแผ่นพับที่เหมาะสม คือ 10×21 ซม. เนื่องจากพกพาสะดวก

เอกสารรูปเล่มแบบที่ 1 ที่เหมาะสม คือ 12×21.5 ซม.

เอกสารรูปเล่มแบบที่ 2 ที่เหมาะสม คือ 13.5 x 21 ซม.

เอกสารรูปเล่ม แบบที่ 3 ที่เหมาะสม คือ 21 x 27.5 ซม.

ตารางที่ 12 ขนาดของกระดาษของสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทแผ่นพับและเอกสารรูปเล่ม

ผู้เชี่ยวชาญ	แผ่นพับ (ซม.)		เอกสารรูปเล่ม 1 (ซม.)		เอกสารรูปเล่ม 2 (ซม.)		เอกสารรูปเล่ม 3 (ซม.)	
	10x21	12x21.5	10x21	12x21.5	13.5x21	17.5x21.5	21x27.5	21.5x35
ท่านที่1	✓		✓		✓		-	-
ท่านที่2		✓		✓		✓	✓	
ท่านที่3	✓		✓			✓	✓	
ท่านที่4		✓		✓	✓		✓	
ท่านที่5		✓		✓	✓		✓	
รวม	2	3	2	3	3	2	4	-

จากตารางที่ 12 มีผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน เลือกขนาดของแผ่นพับที่เหมาะสม คือ 10 x 21 ซม. และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเลือก 12 x 21.5 ซม. ดังนั้นขนาดที่เหมาะสม คือ 12 x 21.5 ซม.

ขนาดของเอกสารรูปเล่มแบบที่ 1 ที่เหมาะสมมีผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน เลือกขนาด 10 x 21 ซม. และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเลือก 12 x 21.5 ซม. ดังนั้นขนาดที่เหมาะสม คือ 12 x 21.5 ซม.

ขนาดของเอกสารรูปเล่มแบบที่ 2 ที่เหมาะสมมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เลือกขนาด 13.5 x 21 ซม. และผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่านเลือก 17.5 x 21.5 ซม. ดังนั้นขนาดที่เหมาะสม คือ 13.5 x 21 ซม.

ขนาดของเอกสารรูปเล่มแบบที่ 3 ที่เหมาะสมผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่านมีความคิดเห็นตรงกัน คือ ควรใช้ขนาด 21 x 27.5 ซม.

3.5 ขนาดกระดาษ (Format Size) ของสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทโปสเตอร์ (Poster) ตามความคิดเห็นของท่าน ควรมีขนาดเท่าใดจึงจะเหมาะสมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เลือก 1 คำตอบจากตัวเลือก

() 17 x 24 นิ้ว

() 24 x 35 นิ้ว

ตารางที่ 13 ขนาดกระดาษของสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทโปสเตอร์

ผู้เชี่ยวชาญ	ขนาดของกระดาษ	
	17" x 24"	24" x 35"
ท่านที่ 1		✓
ท่านที่ 2		✓
ท่านที่ 3		✓
ท่านที่ 4		✓
ท่านที่ 5		✓
รวม		5

จากตารางที่ 13 ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นตรงกันคือ เลือกใช้ขนาดกระดาษสำหรับโปสเตอร์คือ 24 x 35"

3.6 ท่านคิดว่าการใช้คำพาดหัวเรื่อง (Head Line) ควรใช้ตัวอักษรแบบ เพราะเหตุใด
เลือก 1 คำตอบจากตัวเลือก

- () พีเอสแอล บัณฑิต (PSL Bundit/Bold)
() ดีบี ไทยเท็กซ์ (DB Thai Text/Bold)

ตารางที่ 14 ตัวอักษรที่เหมาะสมสำหรับใช้เป็นคำพาดหัวเรื่อง

ผู้เชี่ยวชาญ	ตัวอักษร	
	พีเอสแอล บัณฑิต	ดีบี ไทยเท็กซ์
ท่านที่ 1		✓
ท่านที่ 2		✓
ท่านที่ 3		✓
ท่านที่ 4	✓	
ท่านที่ 5		✓
รวม	1	4

จากตารางที่ 14 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่าน เลือกตัวอักษรดีบี ไทยเทกซ์ และผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน เลือกพีเอสแอล บัณฑิต ดังนั้นควรใช้ตัวอักษร ดีบี ไทยเทกซ์ สำหรับคำพาดหัวเรื่อง

3.7 คิดว่าการใช้คำพาดหัวรอง (Subhead Line) ควรใช้ตัวอักษรแบบใด เพราะเหตุใด
เลือก 1 คำตอบจากตัวเลือก

() พีเอสแอล บัณฑิต (PSL Bundit/Bold)

() ดีบี ไทยเทกซ์ (DB Thai Text/Bold)

ตารางที่ 15 ตัวอักษรที่เหมาะสมสำหรับใช้เป็นคำพาดหัวรอง

ผู้เชี่ยวชาญ	ตัวอักษร	
	พีเอสแอล บัณฑิต	ดีบี ไทยเทกซ์
ท่านที่ 1		✓
ท่านที่ 2		✓
ท่านที่ 3		✓
ท่านที่ 4	✓	
ท่านที่ 5		✓
รวม	1	4

จากตารางที่ 15 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่าน เลือกตัวอักษรดีบี ไทยเทกซ์ และผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน เลือกพีเอสแอล บัณฑิต เป็นคำพาดหัวรอง ดังนั้นควรใช้ตัวอักษร ดีบี ไทยเทกซ์ สำหรับคำพาดหัวรอง

3.8 ท่านเนื้อหาข้อความ (Text) ควรใช้ตัวอักษรแบบ เพราะเหตุใด และควรจะมีขนาดเท่าหรือแตกต่างกันอย่างไร เลือก 1 คำตอบจากตัวเลือก

- () ดีบี 75 นารายณ์ (DB 75 Narai/Bold)
 () ดีบี ไทยเทกซ์ (DB Thai Text/ Bold)

ตารางที่ 16 ตัวอักษรที่เหมาะสมสำหรับใช้เป็นเนื้อหาข้อความ

ผู้เชี่ยวชาญ	ตัวอักษร	
	ดีบี 75 นารายณ์	ดีบี ไทยเทกซ์
ท่านที่ 1	✓	
ท่านที่ 2		✓
ท่านที่ 3		✓
ท่านที่ 4		✓
ท่านที่ 5		✓
รวม	1	4

หมายเหตุ : ท่านที่ 4 ให้เหตุผลสำหรับการเลือกตัวอักษรแบบใดนั้น ขึ้นอยู่กับการมองว่าตัวอักษรใดที่ทำให้มองแล้วสบายตากว่า ตัวอักษรนั้นจะเหมาะสมที่สุด

จากตารางที่ 16 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่าน เลือกตัวอักษรดีบี ไทยเทกซ์ และผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน เลือกพีเอสแอล บัณฑิต เป็นเนื้อหาข้อความ ดังนั้นควรใช้ตัวอักษร ดีบี ไทยเทกซ์ สำหรับคำพาดหัวเรื่อง

3.9 ท่านคิดว่าขนาดของตัวอักษรที่ใช้สำหรับคำพาดหัวเรื่อง (Head Line) คำพาดหัวรอง (Subhead Line) เนื้อหาข้อความ (Text) ควรมีขนาดเท่าใด เพราะเหตุใด (โปรดระบุแบ่งตามประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทแผ่นพับ เอกสารรูปเล่ม และโปสเตอร์)

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : Head line ประมาณ 30-36 พอยต์

Subhead line ประมาณ 20-24 พอยต์

Text ประมาณ 12-18 พอยต์

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : Head line ประมาณ 16, 18, 20, 24 พอยต์

Subhead line ประมาณ 14, 16 พอยต์

Text ประมาณ 12, 14 พอยต์

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : Head line ประมาณ 24-36 พอยต์

Subhead line ประมาณ 16-18 พอยต์

Text ประมาณ 10 -14 พอยต์

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 : Head line ประมาณ 24-36 พอยต์

Subhead line ประมาณ 16-18 พอยต์

Text ประมาณ 12-14 พอยต์

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 : Head line ประมาณ 60-72 พอยต์

Subhead line ประมาณ 36-48 พอยต์

Text ประมาณ 12-16 พอยต์

หมายเหตุ : ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคำอธิบายได้ภาพ 10-12 พอยต์

จากข้อมูลข้างต้นที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะการใช้ขนาดของตัวอักษร ทั้งคำพาดหัวเรื่อง คำพาดหัวรอง และเนื้อหาข้อความ จะมีความแตกต่างกัน แต่จะมีบางช่วงของขนาดที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นตรงกัน คือ การใช้คำพาดหัวเรื่องควรมีขนาดในช่วง 24-36 พอยต์, คำพาดหัวรองควรมีขนาดในช่วง 16-18 พอยต์ และเนื้อหาข้อความควรมีขนาดในช่วง 12-14 พอยต์

3.10 กระดาษ (Format Size) ในข้างต้น ท่านคิดว่า คำพาดหัว (Head Line) คำพาดหัวรอง (Subhead Line) เนื้อหาข้อความ (Text) ควรจะมีขนาดเหมือนหรือต่างกันอย่างไรในแต่ละประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ หรือ แต่ละขนาดของกระดาษ โปรดระบุขนาดของตัวอักษรในแต่ละประเภทของตัวอักษร และประเภทของกระดาษ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1: เปลี่ยนไปตามสเกล เช่น โปสเตอร์ตัวอักษรในโปสเตอร์ควรมีขนาดใหญ่

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2: ขนาดของงานเรขศิลป์ประเภทแผ่นพับกับเอกสารรูปเล่มควรเท่ากัน

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3: ไม่จำเป็นต้องเท่ากัน ขึ้นอยู่กับขนาดของงาน

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4: เปลี่ยนไปตามสเกล เช่น โปสเตอร์ขึ้นอยู่กับกรอบออกแบบและเนื้อหา ถ้ามีชื่อจังหวัดแบบเดี่ยวตัวอักษรต้องมีขนาดใหญ่

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5: จำเป็นต้องเท่ากัน เนื่องจากจะทำให้มีความเอกลักษณ์ร่วมกัน

จะเห็นได้ว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในสื่อสิ่งพิมพ์แต่ละประเภทของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยขนาดของตัวอักษรควรมีขนาดที่เท่ากันในส่วนของสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีขนาดใกล้เคียงกัน แต่ในสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีขนาดใหญ่ เช่น โปสเตอร์ ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่านให้ข้อเสนอแนะว่าควรใช้ขนาดของตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่ตามไปด้วย แต่ให้เพิ่มลดตามสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

3.11 ท่านคิดว่าลักษณะคำพาดหัวเรื่อง (Head line) และคำพาดหัวรอง (Subhead line) ควรจะขีดซ้าย หรือเสมอกกลาง เพราะเหตุใด

แผ่นพับ

() เสมอหน้า

() เสมอกกลาง

เอกสารประเภทรูปเล่ม

() เสมอหน้า

() เสมอกกลาง

โปสเตอร์

() เสมอหน้า

() เสมอกกลาง

ตารางที่ 17 ลักษณะการจัดวางคำพาดหัวเรื่อง คำพาดหัวรอง

ผู้เชี่ยวชาญ	แผ่นพับ		เอกสารรูปเล่ม		โปสเตอร์	
	เสมอหน้า	เสมอกลาง	เสมอหน้า	เสมอกลาง	เสมอหน้า	เสมอกลาง
ท่านที่ 1	✓		✓		✓	
ท่านที่ 2	✓		✓		เปลี่ยนแปลงตามรูป	
ท่านที่ 3	✓			✓	✓	
ท่านที่ 4	✓		✓		✓	
ท่านที่ 5		✓		✓	✓	
รวม	4	1	3	2	4	

จากตารางที่ 17 ผู้เชี่ยวชาญเลือกการจัดวางคำพาดหัวเรื่อง และคำพาดหัวรอง โดยสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทแผ่นพับ ควรมีการจัดวางแบบเสมอหน้า

การจัดวางคำพาดหัวเรื่อง และคำพาดหัวรอง โดยสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทเอกสารรูปเล่ม ควรการจัดวางแบบเสมอหน้า

การจัดวางคำพาดหัวเรื่อง และคำพาดหัวรอง โดยสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทโปสเตอร์ ควรมีการจัดวางแบบเสมอ

3.12 ตัวเนื้อหาข้อความ (Text) ควรเสมอ หรือเท่ากันทั้งคอลัมน์เพราะเหตุใด

() เสมอหน้า

() เสมอหน้าและหลัง

ตารางที่ 18 ลักษณะการจัดวางตัวเนื้อหาข้อความ

ผู้เชี่ยวชาญ	การจัดวาง	
	เสมอหน้า	เสมอหน้าและหลัง
ท่านที่ 1	✓	
ท่านที่ 2		✓
ท่านที่ 3	✓	
ท่านที่ 4		✓
ท่านที่ 5	✓	
รวม	3	2

จากตารางที่ 18 ผู้เชี่ยวชาญเลือกการจัดวางเนื้อหาข้อความที่เหมาะสม ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เลือกการจัดวางแบบเสมอหน้า เพราะลักษณะของว่างระหว่างตัวอักษรจะอ่านได้ง่ายกว่า การจัดวางตัวอักษรแบบเสมอหน้าหลัง เนื่องจากมีความกว้างระหว่างตัวอักษรที่เท่ากัน

3.13. คำบรรยายได้ภาพ ท่านคิดว่าควรมีลักษณะตัวอักษรแบบเดียวกับเนื้อหาข้อความหรือไม่ อย่างไร โปรดระบุแยกประเภทขนาดและรูปแบบตัวอักษรตามประเภทสิ่งพิมพ์ที่แบ่งไว้ข้างต้น

รูปแบบตัวอักษร

() ควรเหมือนกับตัวเนื้อหาข้อความ

() ไม่ควรเหมือนกับตัวเนื้อหาข้อความ

คำบรรยายได้ภาพ

() ควรมีขนาดเล็กกว่าตัวเนื้อหาข้อความ

() ควรมีขนาดเท่ากับตัวเนื้อหาข้อความ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : รูปแบบตัวอักษร ควรเหมือนกับตัวเนื้อหา ข้อความควรมีขนาดเล็กกว่าตัวเนื้อหาข้อความ (หรือทำเป็นตัวเอียง)

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : รูปแบบตัวอักษรเหมือน ควรใช้ตัวเล็กกว่า, ตัวเอียง เพื่อสร้างให้เกิดความแตกต่าง

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : อาจใช้ตัวหนา หรือตัวเอียง

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 : เหมือนและลดขนาด และทำตัวเอียง หรือใช้เปลี่ยนสี

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 : รูปแบบตัวอักษรเหมือน ควรใช้ตัวเล็กกว่า, ตัวเอียง เพื่อสร้างให้เกิดความแตกต่าง

ดังนั้นสรุปได้ว่า รูปแบบตัวอักษรควรใช้แบบเดียวกับตัวเนื้อหาข้อความ แต่อาจใช้ตัวหนาหรือตัวเอียงเพื่อสร้างความแตกต่าง และควรมีขนาดเล็กกว่าเนื้อหาข้อความ

3.14. ท่านคิดว่า ถ้าสื่อสิ่งพิมพ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยใช้สีในระบบการพิมพ์สีเดียว ท่านคิดว่าควรใช้การพิมพ์สีอะไรจึงจะเหมาะสมที่สุด เพราะเหตุใด

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : สีที่เหมาะสม คือ สีทอง (13) หรืออาจใช้เกณฑ์ในการแบ่งประเภทของสีตามภาคต่างๆ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : ใช้สีโลโก้ หรือเข้มกว่า

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : สีที่มีโทนสีเข้ม

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 : สีที่เหมาะสมควรใช้โทนสีเข้ม (เช่น เขียวเข้ม, ม่วงเข้ม) อาจแบ่งตามลักษณะสีตามภูมิภาคและต้องมีย่านที่จัดมาก

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 : สีที่เหมาะสม คือ สีเหลืองที่มีค่าเข้มดูสดชื่น (93)

สรุปว่าควรใช้สีโทนเข้ม ซึ่งอาจจะแบ่งสีตามภูมิภาค หรือตามสีของตราสัญลักษณ์ก็ได้ อาจมีการเพิ่มลดเปอร์เซ็นต์ของสีแต่ยังคงเน้นสีโทนเข้มเพื่อทำให้การอ่านสามารถอ่านได้

3.15. ท่านคิดว่าการสร้างเอกลักษณ์ร่วม (Corporate Identity) ในการพิมพ์สีเดียวมีวิธีใดบ้าง ที่จะสร้างให้สื่อสิ่งพิมพ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีเอกลักษณ์ร่วมกัน เช่น การใช้ลักษณะแถบสี สัญลักษณ์ต่างๆ อื่นๆ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : วิธีการจัดตัวอักษร และรูปแบบกราฟิค

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : การใช้สีของตราสัญลักษณ์, การสร้างรูปแบบ (Format), ตัวอักษร, กริดคอลัมน์ และขนาดตัวอักษร

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : เก็บสัญลักษณ์ร่วมไว้ เช่น แถบบาร์

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 : การใช้แถบสี การเจาะกรอบ การปูพื้น เพื่อสร้างน้ำหนัก แต่โครงสร้าง (Lay Out) ที่เตรียมไว้มีส่วนช่วยได้มาก

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 : ทำตามคู่มือมาตรฐาน (Manual) , ภาพถ่าย ลักษณะการจัดแสดงองค์ประกอบ เรื่องราวที่เหมือนกัน เช่น หน้าปกเป็นสถานที่ทั้งหมด

สรุปว่าการสร้างเอกลักษณ์ร่วมสามารถทำได้หลายวิธี ตั้งแต่การใช้แบบตัวอักษรที่เหมือนกัน การจัดวางแบบเดียวกัน การใช้ลักษณะรูปแบบกราฟิค สีและตราสัญลักษณ์แบบเดียวกัน รวมไปถึงลักษณะการใช้ภาพที่เหมือนกัน

3.16 ท่านคิดว่าการพิมพ์สีเดียวสามารถสร้างรูปแบบมาตรฐานในงานสิ่งพิมพ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้หรือไม่ อย่างไร

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : สามารถสร้างได้ โดยใช้รูปแบบที่กล่าวมา เช่น ระบบกริด, ตัวอักษร

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : สามารถสร้างได้ โดยใช้รูปแบบที่กล่าวมา

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : สามารถสร้างได้โดยใช้อองค์ประกอบของงานเรขศิลป์ต่างๆเป็นลักษณะร่วม

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 : สามารถสร้างได้ แต่ลักษณะการพิมพ์ 2 สีดีกว่า

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 : สามารถสร้างได้ โดยใช้รูปแบบเดียวกัน

สรุปว่าการพิมพ์ในระบบการพิมพ์สีเดียวสามารถสร้างรูปแบบมาตรฐานในงานเรขศิลป์ได้ โดยการใช้อรูปแบบขององค์ประกอบของเรขศิลป์แบบเดียวกัน คือ ระบบกริด, ขนาดของกระดาษ, ตัวอักษร, สี และภาพประกอบ รวมไปถึงตราสัญลักษณ์ด้วย

3.17 การพิมพ์สี่เดี่ยวน่าคิดว่า สามารถแบ่งหรือแยกภูมิภาคต่างๆได้หรือไม่ โดยวิธีการใดบ้าง เช่น การใช้สี การใช้สัญลักษณ์ต่างๆ เป็นต้น

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1: ได้ นอกจากนี้ยังสามารถแยกได้โดยการแบ่งประเภทตามลักษณะต่างๆ ได้ด้วย

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2: สามารถแบ่งแยกได้ โดยการนำศิลปะของแต่ละภาคมาประดับตกแต่ง เช่น ลายต่างๆ, ลายผ้า เพื่อสร้างบรรยากาศ เช่น ภาคเหนือ, ภูเขา, ภาคใต้, ทะเล

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3: ได้ แต่ไม่ควรแบ่งควรส่งเสริมให้เที่ยวต่อเนื่องเป็นระยะยาวมากกว่า เพราะแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยมีความน่าสนใจไม่เท่ากัน

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4: สามารถแบ่งแยกได้ โดยใช้กลุ่มสีตามภาค

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5: สามารถแบ่งแยกได้ โดยแบ่งตามกลุ่มสีตามภาค ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้สีเดียว และไม่จำเป็นต้องกำหนดสี แต่จะใช้การคุมโทนกลุ่มสีนั้นๆ

3.18 ท่านคิดว่าถ้าสื่อสิ่งพิมพ์แห่งประเทศไทยเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่พิมพ์ 4 สี สีใดที่เหมาะสมในแต่ละภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ แต่ละภาคควรใช้สีใดเพื่อแยกความแตกต่างในแต่ละภูมิภาค

ภาคเหนือ

() เขียวเข้ม

() น้ำเงิน

ภาคกลาง

() เหลืองทอง (เหลืองส้ม)

() เหลืองเขียว

ภาคตะวันออก

() น้ำเงิน

() ม่วง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

() ส้มแดง

() แดง

ภาคใต้

() เขียวฟ้า

() ฟ้า

ตารางที่ 19 สีที่เหมาะสมในแต่ละภูมิภาค

ผู้เชี่ยวชาญ	สีที่เหมาะสมในแต่ละภูมิภาค				
	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้
ท่านที่ 1	น้ำเงิน (8)	เหลืองเขียว (14)	ม่วง (99)	ส้มแดง (12)	เขียวฟ้า (27)
ท่านที่ 2	เขียวเข้ม (106, 115)	เหลืองทอง (3)	น้ำเงิน (98)	ส้มแดง (22)	เขียวฟ้า (17, 27)
ท่านที่ 3	-	-	-	-	-
ท่านที่ 4	เขียวเข้ม (115, 114)	เหลืองทอง (3)	ม่วง (99)	ส้มแดง (12)	ฟ้า (18, 118)
ท่านที่ 5	เขียวเข้ม (115)	เหลืองทอง(23)	ม่วง (99)	ส้มแดง (12)	เขียวฟ้า (27)

หมายเหตุ : ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 ให้ความเห็นไม่ควรแบ่ง (ควรรนำมาให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีอำนาจมาก) กระตุ้นให้ไปเที่ยวลักษณะสามเหลี่ยม เชียงใหม่, ภูเก็ต, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากตารางที่ 19 ผู้เชี่ยวชาญได้เลือกสีที่เหมาะสมในแต่ละภูมิภาค และได้ระบุสีที่ควรจะใช้ตามตารางรหัสสีมันเซลล์ ผู้เชี่ยวชาญสามารถสรุปได้ดังนี้

- ภาคเหนือ : สีเขียวเข้ม เบอร์ 115 C100 M50 Y100
- ภาคกลาง : สีเหลืองทอง เบอร์ 3 M20 Y90

- ภาคตะวันออก : ม่วง เบอร์ 99 C60 M100 Y30 BL20
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ส้มแดง เบอร์ 12 M65 Y90
- ภาคใต้ : เขียวฟ้า เบอร์ 27 C60 Y30

3.19 ท่านคิดว่าการใช้สีสามารถแบ่งลักษณะอื่นๆ นอกเหนือจากการแบ่งประเภทภูมิภาคต่างๆได้หรือไม่ อย่างไร

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : สามารถแบ่งได้ เช่น แบ่งกลุ่มตามประเทศแหล่งท่องเที่ยวแบ่งตามหัวข้อ, เนื้อหา

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : สามารถแบ่งได้ เช่น แบ่งตามศิลปะวัฒนธรรม (วัด, เครื่องปั้นดินเผา, ผลไม้)

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : แบ่งตามเนื้อหา

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 : สามารถแบ่งได้ เช่น แบ่งตามหัวข้อเรื่อง อย่างเช่น สถานที่ท่องเที่ยว,อาหาร

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 : แบ่งตามจังหวัดต่าง

สรุปได้ว่าสีสามารถแบ่งได้หลายลักษณะนอกเหนือจากการแบ่งโดยภูมิภาค เช่น การแบ่งประเภทแหล่งท่องเที่ยว การใช้สีแยกหัวข้อเรื่องและเนื้อหาให้เป็นหมวดหมู่ได้

3.20 การใช้คำพาดหัวเรื่อง (Head Line) ในหน้าปกสี ควรใช้ตัวอักษรสีอะไร เพราะเหตุใด และควรใช้สีเดียวกับการแบ่งตามภูมิภาคหรือไม่ เพราะเหตุใด

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : ไม่จำเป็นต้องใช้สีเดียวกับภูมิภาค อาจใช้การปูสีพื้น หรือ ลักษณะของ เรขศิลป์ต่างๆ เข้ามาร่วมด้วยได้

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : ใช้สีตามภาค จังหวัดละสี ถ้าภาพปูไม่เต็ม ควรใช้สีในภาพ หรือ สีที่ตรงกันข้ามเพื่อเป็นจุดเด่น

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : ไม่จำเป็นต้องใช้สีตามภูมิภาค แต่ใช้ได้ถ้าจำเป็นที่จะใช้เพื่อการสร้างเอกลักษณ์ร่วมในการแบ่งลักษณะภูมิภาค

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 : ยึดโทนสีของภาคที่หน้าปก

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 : ดูจากภาพ แล้วดึงสีจากภาพ หรือเจาะขาวหรือดำ

สรุปได้ว่าในการใช้คำพาดหัวเรื่องควรใช้สีเดียวกับภูมิภาค ถ้าไม่ใช้คำพาดหัวเรื่องเดียวกันกับลักษณะตามภูมิภาคอาจใช้ลักษณะเรขาคณิตอื่นๆ เพื่อแบ่งแยกสีตามภูมิภาค

3.21. ท่านคิดว่าคำพาดหัวเรื่อง (Head Line) คำพาดหัวรอง (Subhead Line) เนื้อหาข้อความ (Text) ควรจะมีสีเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ เพราะเหตุ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : ตัวอักษร ควรมีสีตายตัว เช่น สีดำ ส่วนคำพาดหัวเรื่องและคำพาดหัวรอง ควรมีสี

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : ควรมีสีแตกต่างกัน

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : ควรมีสีที่แตกต่างกันเพื่อความสะดวกในการแยกรายละเอียด

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 : ควรมีสีแตกต่างกัน เพราะ ตัวอักษรไม่ต่างกัน ควรมีจุดเด่นขึ้นมาให้ต่างกันอย่าง

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 : ควรมีสีแตกต่างกัน แบ่งสีคำพาดหัวเรื่อง และคำพาดหัวรองควรมีสีต่างกัน ส่วนเนื้อหาข้อความ และคำอธิบายใต้ภาพ (Caption) สีเหมือนกัน

สรุปลักษณะคำพาดหัวเรื่อง, คำพาดหัวหัวรอง และเนื้อหาข้อความ ควรจะใช้สีที่แตกต่างกัน เพื่อสามารถแยกให้เห็นเป็นหมวดหมู่อย่างชัดเจน

3.22 ท่านคิดว่าจะมีวิธีการกำหนดลักษณะการใช้ภาพประกอบอย่างไร สื่อสิ่งพิมพ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงจะมีรูปแบบมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : ใช้ภาพถ่าย และไม่ควรรูปตัดในลักษณะต่างๆ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : ใช้ภาพถ่าย ใช้ภาพที่มีลักษณะเหมือนกัน และหารูปแบบการวางภาพช่วย

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : วางหลักของงาน (Theme) เช่น การใช้พาโนรามาเป็นลักษณะเด่นของการออกแบบ หรือ ลักษณะทรงสูง การใช้ภาพถ่าย 1 รูปใหญ่ดีกว่า รูปเล็กหลายๆรูป

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 : มีรูปแบบเดียวกัน (Style) ลักษณะองค์ประกอบของภาพเหมือนกัน เช่น ภาพวัดในแนวตั้งเห็นยอดของเจดีย์

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 : ภาพหลายเส้น ภาพถ่ายมีลักษณะเหมือนกัน เช่น การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ , ขนาด, พาโนรามา, ภาพในระยะใกล้

สรุปว่าควรมีวิธีกำหนดภาพประกอบโดยการระบุความชัดเจนที่แน่นอนให้มีลักษณะภาพที่เหมือนกัน เพื่อช่วยให้งานมีเอกลักษณ์และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การกำหนดภาพแบบพาโนรามา หรือประเภทของสถานที่ท่องเที่ยว

3.23 ท่านคิดว่าการย่อขยายภาพควรเพิ่มและลดให้ตรงกับจำนวนคอลัมน์กี่กริดเพื่อให้หรือไม่ เพราะเหตุใด

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : ไม่จำเป็นต้องวางตามคอลัมน์ ไม่ควรย่อหรือ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : ไม่จำเป็นจะได้ไม่น่าเบื่อ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : ควรย่อขยายภาพตรงคอลัมน์กริด

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 : ควรเพิ่มให้เต็มคอลัมน์กริด แต่แบ่งภาพดีๆ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 : ขยายภาพตรงกับจำนวนคอลัมน์ เพราะ ทำให้รูปแบบมีความชัดเจน

สรุปว่าควรย่อและขยายภาพตามคอลัมน์กริด เนื่องจากมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ให้ความคิดเห็นตรงกันว่าควรย่อและขยายภาพตามคอลัมน์กริด เพื่อสร้างงานให้มีระบบระเบียบที่แน่นอน และอีก 2 ท่าน ให้ความคิดเห็นว่าไม่จำเป็นต้องย่อและขยายภาพตามคอลัมน์กริด โดยให้คำแนะนำเพิ่มเติมในข้อที่ 3.24 ด้านล่าง

3.24 ถ้าท่านคิดว่าการย่อขยายภาพไม่จำเป็นต้องเพิ่มให้เต็มคอลัมน์ ท่านมีข้อเสนอเพิ่มเติมหรือไม่ในการที่จะทำให้รูปแบบการเพิ่ม หรือการลดขนาดภาพนี้มีเอกลักษณ์ร่วมที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : ต้องมีสเกลที่เป็นมาตรฐานกำหนดไว้ ให้ใช้เป็นตัวเลือก เช่น ปูเต็ม (ตัดตก) 1.5 คอลัมน์, 1.25 คอลัมน์

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : สร้างกริด เช่น 1.5 ของคอลัมน์กริด

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : -

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 : -

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 : -

หมายเหตุ : ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 , 4 และ 5 มีความคิดเห็นว่าการย่อและขยายภาพตามคอลัมน์กริด จึงไม่ได้ตอบคำถามในข้อนี้ แต่ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 และ 2 มีคำแนะนำในการย่อและขยายภาพในรูปแบบอื่น จึงมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในข้อนี้

3.25 ท่านคิดว่าลักษณะแผนที่ควรใช้ลักษณะภาพแบบใด เพราะเหตุใด เลือก 1 คำตอบในแต่ละหัวข้อ

3.25.1 () 2 มิติ () 3 มิติ

3.25.2 () ใช้สัญลักษณ์แทนลักษณะต่างๆของสถานที่
() ใช้รูปภาพแทนลักษณะต่างๆของสถานที่

3.25.3 () ภาพถ่าย () ภาพวาด

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : 2 มิติ ใช้สัญลักษณ์แทนลักษณะต่างๆทำสัญลักษณ์กลาง เช่น แบ่งเป็นกลุ่มสี, กลุ่มตัวเลข เพื่อแบ่งลักษณะต่างๆ เจื่อนใจ จากการรวบรวมงานเรขาคณิตทั่วประเทศมีหลากหลาย ต้องทำเป็นกลางและเรียบง่าย มีเหตุผล ต้องทำรหัสให้ชัดเจน ส่วนภาพใช้ภาพถ่าย

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : 3. มิติ เพราะเห็นได้ชัดเจนน่าสนใจ เข้าใจง่าย แต่ตอนขยายรายละเอียดเป็นภาพถ่ายดีกว่า

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : 2 มิติ เพราะเข้าใจได้ง่าย และเป็นสร้างเป็นระบบได้ดีกว่า

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 : 2 มิติ เพราะดูง่ายและทำเป็นบริษัทดีกว่า ใช้สัญลักษณ์ต่างๆ เช่น ตัวเลข และภาพ ใช้ภาพถ่าย

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 : 2 มิติ ใช้สัญลักษณ์และภาพถ่าย

ในการกำหนดลักษณะภาพในแผนที่ ผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่านมีความคิดเห็นที่ตรงกันว่าควรใช้ลักษณะภาพที่เป็น 2 มิติ เนื่องจากสามารถเข้าใจที่ง่ายกว่าภาพลักษณะ 3 มิติ แต่ก็มีผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน ที่ให้ข้อเสนอแนะว่าควรใช้ลักษณะแบบภาพ 3 มิติ เพราะมีความน่าสนใจกว่าภาพ 2 มิติ แต่ผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นๆที่ไม่เลือกการใช้ภาพในลักษณะนี้ เนื่องจากความสามารถในการสร้างความเป็นเอกภาพเดียวกันนั้นทำได้น้อยกว่าภาพ 2 มิติ และรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆของภาพ 3 มิติ สามารถสร้างความสับสนได้ง่ายกว่าภาพ 2 มิติด้วย

3.26 การใช้สีตราสัญลักษณ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรใช้สีใดและพื้นหลัง ควรใช้สีใด เพราะเหตุใด

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : สีตราสัญลักษณ์ควรใช้สีตามเดิม และพื้นขาว

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : ควรสีตามเดิม

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : ควรสีตามเดิม หรืออาจเจาะพื้นขาวบนพื้นที่ที่เข้มกว่า

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 : สีตราสัญลักษณ์ควรใช้สีตามเดิม หรือเจาะพื้นขาวก็ได้

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 : สีโทนร้อน ส้มเหลือง ส้มแดง (2)

เนื่องจากการใช้ตราสัญลักษณ์ที่หลากหลายจากการเก็บข้อมูลในเบื้องต้นจากงานเรขาคณิตของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จะพบว่าไม่มีมาตรฐานในการกำหนดรูปแบบมาตรฐานตราสัญลักษณ์ ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่จึงให้ความคิดเห็นที่ตรงกัน คือ ควรใช้สีตราสัญลักษณ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยตามสีเดิมที่ได้ระบุไว้ คือ C100

3.27 การวางตราสัญลักษณ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ท่านคิดว่าควรวางไว้ในตำแหน่งใด เพราะเหตุใด เลือก 1 คำตอบในแต่ละหัวข้อ ตอบคำถามทั้งด้านหน้าและด้านหลังใช้คำตอบเดียวกันในข้อ 3.27.1 และ 3.27.2

() ด้านหน้า

() ด้านหลัง

3.27.1 มีแต่ตราสัญลักษณ์ () ชิดบนขวา

() ชิดล่างขวา

3.27.2 มีตราสัญลักษณ์พร้อมรายละเอียดต่างๆ () เสมอกลางด้านล่าง

() ชิดซ้ายด้านล่าง

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 : ด้านหลัง , ชิดซ้ายล่าง ถ้ามีแต่ตราสัญลักษณ์อย่างเดียวอยู่ตรงไหนก็ได้

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 : ด้านหน้า โลโก้เล็กๆ ได้ล่างขวา, ด้านหลัง เสมอกลางด้านล่าง

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 : ควรมีแต่ตราสัญลักษณ์อย่างเดียว เสมอกลางด้านล่าง ที่อยู่ และเบอร์โทรศัพท์ควรอยู่ด้านในของเนื้อหา ตราสัญลักษณ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยไม่จำเป็นต้องไว้ด้านหน้า เพราะไม่ใช่องค์กรเพื่อการค้าที่ต้องแข่งขันกับองค์กรอื่นๆ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวเลือก เช่น ลักษณะของสายการบินต่างๆที่ต้องมี ตราสัญลักษณ์อยู่ด้านบนขวาเพื่อเวลาใส่กล่องวางตามที่ต่างๆจะเห็น ตราสัญลักษณ์อย่างชัดเจนเพื่อให้นักท่องเที่ยวเลือกสายการบินของตนเอง

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 : ด้านหน้า โลโก้เล็กเดียวๆ ชิดล่างขวา ด้านหลัง เสมอกลางด้านล่าง มีที่อยู่

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 : ดูจากภาพว่าควรวางในตำแหน่งใดเพราะเนื่องจากอาจมีการซ้อนกันของภาพ

สรุปว่าตราสัญลักษณ์ควรใช้สีเดียวกันกับตราสัญลักษณ์เดิมคือ C100 M40 ไม่ควรเปลี่ยนสีเพราะจะทำให้ไม่มีมาตรฐานร่วมกัน การจัดวางตำแหน่งของตราสัญลักษณ์ แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ ตราสัญลักษณ์อย่างเดียว ควรไว้ด้านหน้า ตำแหน่งด้านล่างขวา ส่วนรูปแบบที่ 2 ของตราสัญลักษณ์พร้อมรายละเอียด เช่น ที่อยู่ และเบอร์โทรศัพท์ ควรจะอยู่ด้านหลัง ส่วนรายละเอียดควรจะเสมอกลางด้านล่าง